

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za *Memorije* celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko vslo leto 30 K. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za *oznanila* se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Slovinci!

Sinovi malega naroda smo. Naš mali narod je od vseh strani obkoljen od mogočnih sosedov, ki ga z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi skušajo uničiti narodno in politično.

Ker se nam kratijo najprimitivnejše narodne in kulturne pravice, morali smo v svrhu obrambe poseči po samopomoči in uvesti najraznovrstnejši narodni davek.

Ker smo mal narod, naše narodne in kulturne potrebe pa velike, je naš narodni davek tudi izredno velik.

Smelo smemo trditi, da se pri nobenem drugem narodu ne plačuje toliko narodnega davka, kakor ravno pri nas Slovincih.

Ker pa zmagujemo ta ogromni narodni davek, je dokaz, da smo Slovinci poštenjavni in da imamo pravico do obstoja.

Pozabiti pa ne smemo, da se da za narodne in kulturne potrebe veliko doseči potom narodno odločne politike.

Ako bomo pri volitvah v razne zastope volili vedno iskrene in poštenjavne slovenske moze, potem smo lahko prepričani, da bodo izvoljeni zastopniki vedno in povsod zastavili vse svoje moči za narodne, kulturne in politične potrebe in za napredek milega slovenskega naroda.

Izkušnje nas pa uče, da srečen izid volitev ni zavisen samo od navdušenosti posameznih volilcev za sveto slovensko stvar, temveč tudi od raznih drugih činiteljev.

Zalibog se nahaja namreč med nami Slovinci še vedno veliko preveč narodnih mladenčev, katere je ob času volitev treba šele pripraviti do tega, da se zavedo svojih narodnih dolžnosti.

Med volitvami je treba delovati od mesta do mesta, od sela do sela, od volilec do volilec.

Tako delovanje pa ne zahteva samo mnogo časa, temveč tudi mnogo, mnogo denarnih žrtev, katerih posamezniki nikakor ne morejo zmagovati.

To delovanje se pa ne more in tudi ne sme omejevati zgolj na volilni čas, temveč se mora raztezati na nepretrgano politično probujo in vzgojo našega slovenskega naroda vobče in volilcev posebej.

To pa zahteva še večjih gmotnih žrtev.

Ako hoče torej ona politična

stranka na Kranjskem, na katere trobojnim praporu sta zapisani zlati besedi: »Narodnost in napredek«, politično probuditi in vzgojiti mili naš slovenski narod in slovensko volilstvo, ako hoče za časa volitev izvajati slovenski misli častne zmage, potem je treba, da ima vedno na razpolago tudi narodno zakladnico, iz katere lahko črpa vsak čas gmotna sredstva za nastale politične potrebe.

Z eno besedo: Ustanoviti si moramo

narodni sklad

v katerega naj se stekajo rodoljubni prispevki vseh narodno in napredno čutečih Slovencev.

Prispevki naj bodo neizsiljeni in prostovoljni, letni, mesečni, tedenski ali prilični.

Prispevki naj se ne omejujejo na nobeno določeno visokost.

Vsak, tudi najmanjši prispevek naj bo dobrodošel, ker se nikomur ne sme zabraniti, da ne bi žrtvoval po svojih močeh za one svetinje, ki so mu najdražje.

Spominjajmo se pri tem pregovor: »Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača.«

Kdor pa more po svojih razmerah več prispevati, naj pa več prispeva.

Potreba takega narodnega sklada se je kazala vedno, posebno pa še pri vsaki volitvi, npr. pri lanskim državnoborskim in pri letošnjih deželnozborskih volitvah.

Bridko smo občutili posebno pri zadnjih deželnozborskih volitvah, da nimamo narodnega sklada.

Danes vemo dobro, da ne bi bila naša lepa Bela Krajina zastopana v deželnem zboru nikdar po pristahu klerikalne stranke, da bi bile v tem slučaju politične razmere v tem zastopu bistveno drugače, da bi bili že a priori izključeni vsi poskusi umetnim potom rešiti nemštvo krivično politično veljavo v naši deželi, ako bi bila narodno-napredna stranka mogla ob času teh volitev razpolagati z narodnim skladom.

Slovinci! Učimo se iz tega dejstva in pripravimo se pravočasno za bodočnost. Ustanovimo si torej narodni sklad in prispevajmo vanj vsak po svoji moči.

Agitirajmo zanj tudi pri vseh somišljenikih!

V vsakem slovenskem mestu in v vsakem večjem slovenskem kraju naj se ustanove krožki, ki bodo pobirali prispevke za narodni sklad.

Na delo torej zavedni Slovinci! Vaše delo Vam bo rodilo tisočeren sad.

V Ljubljani, 9. marca 1908.

„Slovensko društvo“ v Ljubljani.

Zmaga na Gorškem.

V Gorici, 10. marca.

Velikanska udeležba! 25.000 volilcev se je udeležilo ožje volitve v splošnem volilnem razredu včeraj.

Ko je bil znan rezultat z dne 2. t. m., se je polotil velik pogum naprednih vrst, vse je oživel, vse se je zavedalo važnosti ožje volitve, češ, ožja volitev bo velikanskega pomena: ali zmagamo ali pa pademo pod nogo klerikalizmu kdo ve za koliko časa. Razvila se je najživahnejša agitacija, vse je gibal, vse je delalo, vse je prevevala misel na zmago. Pa tudi klerikalna stranka se je istotako po svojih generalih in agitatorjih zavedala, da jej gre za življenje. Klerikalci so tako delali, kakor še nikdar. Podnevi in ponoči neprestano so bili na delu. Duhovniki so hodili od hiše do hiše, prigovarjali, prosili, grozili, obetali najlepše reči, agitatorji klerikalne stranke so dajali za pijačo, da je vino teklo od miz, in svetle kronce so ponujali volilcem. V cerkvah je grmel proti liberalcem, priporočali so pri vseh svetnikih klerikalne kandidate; vrhu tega so delili v nedeljo spovedne listke. Po vseh farovžih so bile cele skladovnice »Gorice«, katero so pontjali, da bi kaj izdala tudi pisana laž, zraven pa so imeli glasovnice s farovškimi kandidati. Delili so spovedne listke in glasovnice. Ljudje so jih sprejemali, toda tudi trgali ter pravili nuncem take v obraz, da si v prihodnje marsikdo premisli uganjati umazano politiko.

Na volišče so spravili klerikalci vse, kar leže inu gre. Bolnike so vzdigavali s postelj ter jih vozili na volišče, starčke, katere obhajajo doma, so polagali na vozove ter jih peljali volit, vse so privlekli, kar so mogli.

Dvignili so se pa tudi naši volilec ter sli volit v imponentnem številu. Zmagali bi bili že pri prvi volitvi, toda udeležba na Krasu je bila pičila. Kraševci so rekli: Kaj bomo hodili volit, ko bo v Gorah volilo vse klerikalno ter poberejo klerikalci tudi v gorški okolici toliko, da je gotova njihova zmaga. Ali gorška okolica se je držala dobro, nepriča-

kovano dobro pa Gore. Po 2. marcu je bila jasna možnost na zmago. In zmagali smo.

Velikansko navdušenje vlada v Gorici in po celi deželi. Zastave plapolajo, topiči pokajo, razsvetljene so vasi, vse poje in se veseli lepe zmage. Takega navdušenja, kakor je te dni v naši deželi, ni bilo od Lavričevih taborov naprej.

Lahi se klanjajo Slovincem ter se čudijo zrelosti in močatosti našega naroda. Slovenec jim ni več »ščavo« »ščavo« je Furlan, ki dere kot priklenjena ovca slepo za klerikalnimi voditelji.

Da so naši klerikalci poparjeni, je pač umljivo. Poprijemajo se izgovora, da so socialni demokratje oni, ki so pripomogli k zmagi. To pa je čisto navadna klerikalna laž. Res je, da so se tudi socialni demokratje udeležili ožje volitve, toda res je tudi, da ne v takem številu, kakor zadnjič in da so glasovali v nekaterih krajih za klerikalce. Zmagali bi bili mi tudi brez socialno-demokratskih glasov. Oni socialni-demokratje, ki so glasovali za napredne kandidate, so storili dobro delo, drugi, ki so glasovali za klerikalce, pa slabo.

Klerikalci pa so zagrešili pri ožji volitvi tudi čin, ki je tak, da ni sposoben zanj drugi človek, nego le klerikalec. V Dornbergu je župnik Lovre Juvančič kot predsednik komisije razveljavil 67 naših glasovnic. Pa zakaj? Navedeno ni bilo bivališče kandidata Streklja; ali tega ni potreba, ker po volilnem zakonu popolnoma zadostuje označba: državni poslanec. Modri Juvančič, vulgo Točobran, pa ni razveljavil le glasov za Streklja, ampak kar za vse 3 kandidate, češ, da se mora glasovnica smatrati za celoto. Tako nas je opeharil za 67 glasov. Kakor čujemo, se izroči ta lepa zadeva sodišču. Pošteno plačilo zasluži za to modro razsodbo gospodine Juvančič! V Dornbergu je vladalo radi tega strašno ogorčenje. Toliko večje pa je bilo veselje, ko so začuli o zmagi, pred katero se je skrli dornberški nunc.

Ljudstvo se veselizmage in opravičeno pričakuje od svojih poslancev dobrega, poštenega dela, katero naj bo tako, da iztrga iz črnih rok še ostale tisoče, katere so gnali na volišče 9. t. m. posvečeni politični generali.

Saniranje deželnih financ.

Dunaj, 10. marca. V današnji seji enquete za saniranje deželnih financ je govoril prvi kranjski de-

želni odbornik Graselli. Govornik je razlagal finančni položaj Kranjske ter opozarjal predvsem na visoko obremenitev te dežele. Priporočil je finančno izrabo vodnih sil ter se izrekel za doklado na pivo. Končno se je pridružil zahtevi, naj bi država prevzela bremena ljudskega šolstva ali vsaj del teh bremen. — Deželni odbornik grof Barbo je dokazoval, da niso dežele zakrivile finančne bede, temuč je tega kriva država, ki si je vzela vse dohodke. — Posl. dr. Steinwender je izjavil, da je temeljito saniranje deželnih financ mogoče le tedaj, ako se da deželam popolna avtonomija. Nadalje je predlagal: davek na žganje naj se zviša za 40 vin. pri litru alkohola, a dežela je deležna dohodkov po razmerju konzuma; davek na pivo naj se ne zviša, zato pa se mora deželni davek na pivo osvoboditi dosedanje omejitve; gotovi del skupnih dohodkov iz davka na žganje se naj porabi za Gorisko, Istro in Dalmacijo. — Deželni odbornik dr. Lemisch je govoril o finančnem položaju Koroške. — Prof. Milewsky se je izrekel za deželno-prometni davek. — Posl. dr. Renner je izjavil, da se mu zdi vsako saniranje brez temeljite reorganizacije državne in avtonomne uprave brezuspešno. Edina pomoč deželam bi bila za sedaj, da prevzame država vsaj del stroškov za ljudsko šolstvo s tem, da prispeva k plači vsakega posameznega učitelja. — Prof. Redlich je zahteval, naj prevzame država 50% učiteljskih plač; nadalje se je izrekel za državni davek na premog in rude, a dinamit naj postane državni monopol.

Iz proračunskega odseka.

Dunaj, 10. marca. Debata o letošnjem državnem proračunu je dospela v proračunskem odseku komaj do polovice, a takozvana kočljiva poglavja, kakor ministrstvo notranjih del, pravosodstva in naučno ministrstvo še čakajo. Po vladnih dispozicijah bi moral odsek dognati vse proračun do konca meseca februarja, a v začetku meseca marca bi moral že priti pred parlament zaradi drugega branja. Kakor pa stoji sedaj stvari, ne pride proračun pred Veliko nočjo v poslansko zbornico. Ker pa se skličejo meseca maja delegacije in nekateri deželni zbori, ni upati, da bi oba parlamenta dognala proračun do konca meseca junija. Računati je tedaj jopet treba s proračunskim provizorijem. Vlada si prizadeva doseči tako spremembo, da bi se podrobna

več dni ni smela iz postelje. Njeno živčevje je bilo tako razdraženo, da prve dni sploh ni našla pokoja in ni mogla zatisniti očesa. Končno je zaspala in spala kar nepretrgoma ves dan in vso noč in še dolgo do belega dne. Ko se je prebudila, je bila telesno okrepčana, samo bleda in upadla, kakor da bi bila prestala težko bolezen.

Dasi je bil Hrast v srcu vesel, videč Klarico izven vsake nevarnosti, jo je vendarle čemerno pozdravil.

»Lahko bi si bila nakopala smrtno bolezen,« je rekel neprijazno. »Kaj ti je bilo treba, da si otroku stregla noč in dan? Saj ima otrok svojo mater. Če ta mati nima nič razuma za oskrbovanje svojega bolnega otroka, to vendar še ni vzrok, da se ti žrtvuješ. Naj bi si pa najeli kako postrežnico iz Ljubljane.«

Trdo so padla ta očitanja Klarici na srce. Bolelo jo je to očitanje toliko huje, ker ji je bilo žrtvovanje za bolnega otroka največje zadoščenje in ker je bil njen največji ponos, da je otroka otela gotove smrti.

»Lepo te prosim, pusti me vsaj zdaj pri miru,« je vzkliknila. Prvič kar je bila omožena, je bil ta vzklik izraz očitne nevolje. Klarica je bila v resnici nejevoljna na svojega moža. »Kaj,« si je rekla na tihem, »sem vse storila možu na ljubo, in niti tega mi ne privošči, da sem stregla

LISTEK.

Morilec svoje matere.

Minoli petek je stal pred ljubljanskim porotnim sodiščem 32letni posestnik v Sneberjih, Janez Mihelič. Obtožen je bil, da je svojo lastno mater zaklal, priznal je svoj zločin in bil vzlic temu oproščen vsake krivde in vsake kazni. Sodišče ga je takoj izpustilo in čuje se, da je tudi vsaka ničnostna pritožba izključena. Mihelič je svojo rodno mater umoril in ta vnebovpijoči čin ostane ne-kaznovan.

Pravorek ljubljanskih porotnikov je javno mnenje v veliki meri razburil. Ta pravorek je razžalil pravni čut širokih plasti ljubljanskega prebivalstva, ki kar ni moglo pojmiti, da ostane brez vsake kazni človek, ki je zaklal svojo rodno mater.

To ogorčenje javnega mnenja je umljivo, posebno če se uvažuje, da je Mihelič svojo mater umoril, ne v trenutku hipne največje razburjenosti, nego preudarno in hladnokrvno, ne v momentu, ko prevzame človeka jeza v taki meri, da več ne ve, kaj dela, marveč po dolgem premisleku. Šel je in najprej izbral ravno tisto orodje, ki je bilo za njegovo namero najprimernejše, kar jih je imel, nam-

reč dolg kuhinjski nož. Potem je šel čisto mirno od svoje hiše dosti dolgo pot do hiše, kjer je stanovala njegova mati. Mirno je vprašal za njeno sobo, in ko je bil vrata za seboj zaprl, je staro bolešno ženo zaklal. Starica je imela na sebi šest jopičev in bila ovita še z neko rjuho. Mihelič pa je zasadi mater nož s tako silo v telo, da je presunil vse te odeje, zlomil rebro in pognal nož 13 cm globoko v materino telo. To je izraz tako kanibalske poživljenosti, da pretrese človeka kar groza.

Nasprotno je pa zopet res, da sta mati in oče ravnala s svojim sinom s tako brezmejno hudobijo, da si je večjo težko predstavljati. Mihelič se je več let mudil v Ameriki. Delal je tam kakor črna živina, štedil, kolikor je mogel in poslal lepe denarje domov. Starši pa so brezvestno zapravljali te s krvavimi žulji pridlane prihranke svojega sina. Sin si je od ust pritrgal, da bi rešil domačijo, starši pa so se gostili in žrli za njegov denar. Ko se je naposled vrnil in prevzel domačijo, so mu jo starši izročili pod nezmagljivimi, naravnost oduševskimi pogoji in mu iz same hudobije tako nagajali in ga trpinčili tako, da bi bil človek slabih živcev gotovo zblaznel. Naposled so ga še tožarili in ko je izgubil pravdo, kar je pomenilo njegovo gospodarsko uničenje, je pozabil vse ožire in je svojo mater hladnega srca zaklal...

To je drama iz globin življenja. Tu ni nikjer velikih strasti, tu ni nikjer sledu kakemu plemenitejšemu čuvstvu. V tej drami so bili samo najnižji živalski instinkti gonilna sila. Tudi stotnik Göben, ki si je te dni vrst prerezal, je bil morilec, a ostal je pri vsem tem simpatičen; drama v Sneberjih pa vzbuja samo stud in pomilovanje zaradi brezčutnosti in propalosti vanjo zapletenih oseb.

Menim, da je to bilo tudi odločilnega vpliva za porotnike. Mihelič niso oprostili, da bi ga odtegnili vsaki kazni, marveč oprostili so ga, ker jim je rekla vest, da so vešala prehuda kazen za človeka, ki je vsled bestialne hudobije svojih staršev toliko trpel. Če bi bili porotniki sme-li izreči kazen, bi bili najbrž prisodili Miheliču 10 do 15 let ječe. Toda porotniki ne določajo kazni. Izreči imajo samo »kriv« ali »ne kriv«. Ko bi bili rekli »kriv«, bi bil Mihelič seveda obsojen na smrt in najbrže tudi obešen in vešal so ga porotniki hoteli na vsak način rešiti. Tako se je zgodilo, da je bil Mihelič oproščen in da je pravica dobila udarec s pestjo v obraz.

Ta drama je strahotna slika iz življenja v ljubljanski okolici. Nikar misliti, da je to izjemni slučaj; le do skrajnih konsekvence je ta slučaj izveden. Take žalostne so v ljubljanski okolici na dnevnem redu, samo da

ne pride do najskrajnejšega, do dejanjskega umora. Toda — kdor ima pri sodnji opraviti, koliko slučajev se tam obravnava, v katerih se vidi tista brezsrčnost in brezvestnost, tista sirovost in propadlost, tisti brezmejni egoizem in tista brezmejna hudobija, kakor v Miheličevem slučaju. Eksepsi sirovosti, izbruhli živinske podivjanosti, se zgode povsod, a to so skoro vedno individualni slučajji. V ljubljanski okolici pa je obči milje tak, da se temperamentni ljudje lahko vsak čas spozabijo in store kako grozodejstvo.

Vzrok tem razmeram je pač pomanjkanje omike in pomanjkanje morale. Ljubljanska okolica je grozovito ponosna, da ima največji zvon na Kranjskem, pod tem zvonom pa prebiva na tisoče ljudi, ki živo pričajo, da tisočletno pastirstvo duhovnikov ni njihovih duš nič povzdignilo.

Ljubezen Končanove Klare.

(Dalje.)

XVI.

Telesni in duševni napor ob postelji malega Charlesa so bili prevzeli Klarico v taki meri, da je zdaj njen možzanjomoral poklicati zdravnika. A Klarica ni bila bolna, nego samo utrujena in izmučena, to pa tako, da vsled zdravnikovega naročila

razprava o proračunu izvršila le v odseku, a parlament bi izvedel generalno debato.

V današnji seji je bilo sprejeto poglavje »pošta in brzojav«, nakar se je začelo razpravljati o proračunu brambovskega ministrstva. V debato je posegel tudi poslanec dr. Korošec. Vsi govorniki so se izrekli za dveletno vojaško službo.

Dogodki na Hrvaškem.

Zagreb, 10. marca. Posl. dr. Jos. Frank je odložil predstavo Starčevićanske stranke. Vodstvo stranke prevzame dr. Mile Starčević.

Za četrtek, ko se otvori sabor, pripravljajo dijaki velike demonstracije. Ban je vsled tega izdal izredne varnostne odredbe. V ta namen se je vršila danes v banski palači konferenca, ki se je udeležil tudi vojni zapovednik podmaršal Gerba. Cela zagrebška garnizija bo pripravljena. Vstopnice za sabor se sploh ne izdajo.

Danes so se vršile zadnje ožje volitve. Izvoljeni so bili samostalni Srbi dr. Dušan Popović (že drugič), Čučković, dr. Vukadinović, dr. Manojlović in socialist Vitomir Korač.

Volilna reforma na Ogrskem.

Budimpešta, 10. marca. Povodom zadnje avdijske je cesar načeloma pritrdil volilni reformi, kakršno mu je predložil minister grof Andrassy. Načrt zahteva pluralno volilno pravico, javno glasovanje, znanje branja in pisanja ter pomnožitev mandatov za 40. Volilne okraje razdeli minister notranjih del.

V spremstvu poslanec je prišla k ministru Andrassyju velika deputacija vseh ženskih društev s prošnjo, naj bi se tudi ženskam dala aktivna in pasivna volilna pravica. Minister je odgovoril, da politični in socialni predpogoji še niso taki, da bi se moglo takim željam že sedaj ugoditi.

Proti nemadžarskim narodnostim na Ogrskem.

Budimpešta, 10. marca. V državnem zboru se je nadaljevala razprava o spremembi poslovnika. Posl. Csepány (desident) je dokazoval, da ima vlada mnogo važnejših nalog, kakor pa poostriiti poslovnik. Nujneje bi bilo izboljšati gospodarsko samostojnost. Obstrukcija narodnih strank ni tako zelo nevarna. Bolje bi bilo izpolniti nemadžarskim narodnostim upravičene zahteve in želje. — Posl. Ivanka (Slovak) je rekel, da se narodnosti, ki ne zahtevajo nič drugega, kakor da se izvedejo narodnostni zakoni, razkričavajo za izdajalce domovine. Protestiral je proti očitjanju, da uganjajo Slovaki panslavistične agitacije.

Ruski finančni načrti

Petrograd, 10. marca. Ruski finančni minister Kokozev je izpovedal o finančnih načrtih Rusije, da ni resnica, da namerava Rusija meseca aprila najeti na Francoškem večje državno posojilo. Rusija si letos sploh ne najame zunanje posojila. Primanjkljaj v državnem gospodarstvu znaša 150 do 160 milijonov, dasi je bil proračunjen na 200 milijonov. Dohodki so namreč izpadli višje, kakor so bili proračunjeni. Primanjkljaj se pokrije z notranjim posojilom. Pač pa namerava država najeti večje posojilo prihodnje leto,

otroku, ki ga ljubim zaradi njegovega očeta.

Hrast je dobro čutil, s kako nevoljo ga je bila Klarica zavrnila. Že je hotel vzkipeči, a premagal se je, ko je pogledal v ta bolehi, blede in upadli obraz svoje žene.

»Nesramno so te izkoriščali,« je rekel kolikor je mogel mirno. »Tebi so prepustili skrb za otroka in za njegovo postrežbo, sami pa so se prekladali po mehkih stolah in zevali ali pa si solze otirali. Ti brezsrčni ljudje mislijo, da si postala moja žena samo, da bi mogla biti njih sužnja. Nekajkrat me je nevolja tako razdržila, da sem te šel iskat in si silo bi te bil odpeljal, če bi mi le bila vrata odklenila.«

»Še enkrat te prosim, pusti me v miru — vsaj zdaj,« je zavzdihnila Klarica, nakar je Hrast mrmraje vstal in trdih korakov odšel z doma.

Kaj je hotela reči Klarica s ponavljano prošnjo »vsaj zdaj me pusti pri miru«, tega Hrast ni umel. To tudi ni vzbudilo toliko pozornosti v njem, da bi bil o teh besedah premislil. Klarica pa jih je poudarjala te besede. V drugih okoliščinah bi bila ravnodušno poslušala Hrastovo godrnjanje in prenesla tudi še hujša očitjanja. A prav zdaj tega ni mogla. Zdaj ne, ko se je pripravljala za korak, ki ji je obetal dosti hujših muk in bolesti kakor vse muke in bolesti, kar jih je v svojem življenju prestala.

obenem pa izvesti tudi konverzijo državnih dolgov.

Težave pri aneksiji države Kongo.

Pariz, 10. marca. Dogovor med belgijskim kraljem in parlamentarnimi strankami glede priključitve države Kongo, še nikakor ni zagotovljen. Napovedano je bilo, da kralj Leopold podari svojemu narodu celo svoje posestvo na Južnem Francoskem, ki je vredno 15 milijonov. Sedaj se je pokazalo, da prepusti kralj državi le nekaj posestev v vrednosti 700.000 frankov. Vsled tega so začeli celo desničarji, ki so že bili pridobljeni za načrt, ugovarjati proti temu, da bi se kralju izplačalo 50 milijonov v 15 obrokih. Večina zbornice bo odločno zahtevala spremembo pogodbe, ali jo pa s pomočjo socialnih demokratov zavrže. S tem pa bi moralapastitudi sedanja vlada.

Dopisi.

Iz Domžal. Domžalskemu dopisniku sobotne novice eno, dve na »huc«. Ali je morda »on« — vzor-naprednjak — ki društvo »po konci držice«, kriv, da je »on«, oziroma društvo, »demonstrativno« izostalo z izjavo in izstopom izmed vseh onih vrlih društev, ki so izvajala konsekvence glede kandidature dr. Ravniharja? Zakaj »on«, ki piše o »očividni škodoželjnosti«, ne pove, da so »demonstrativno izostali« plačali vstopnino in še več in tako zadostili narodni dolžnosti? Zakaj »on«, ki tukaj na pravem mestu rabiti noče, laže, da so »demonstrativno izostali« govori da se je društvo »blamiralo«? Če ravno hoče, postavili bomo tukaj mi pravemu subjektu in mu povedali — in sicer zopet prav na uho — da se je pač »on«, pa ne društvo, malo »blamiral« ponoči na dvorišču. Tisti, ki niso »demonstrativno izostali«, so ga pa gledali in poslušali, pa so drugi dan pravili, da se je »on« — pa ne društvo — »blamiral«. Zakaj »on«, ki društvo »pokoni držice«, ne ozdravi gnilobe, ki brani mnogemu vstop, ki razjeda društvu ugled? Ali zato, ker bi moral biti v prvi vrsti sam svoj zdravnik? Vsi, ki so »demonstrativno izostali«, (kaj? smešen izraz!) pa bi radi, da bi društvo lahko častno nastopalo, žele, naj bi bog poslal dolgo brezovko, ki bi pomedla iz odbora vse smeti. Najlepša obleka z grdim madežem je grda. To naj si dopisnik zapomni in naj v bodoče ne godrnja in ne dreza v sršeno gnezdo, iz katerega bi znali zleteti sršeni, in sicer taki, ki so Sršena volili, pa ne Krika, in ki bi pošeno opikali »njega«, pa še kakega drugega.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. marca.

— Čestitka k napredni zmagi na Goriškem. Gospod župan in državni poslanec Ivan Hribar je poslal v imenu izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke na naslov poslanca Gabrščeka v Gorico tole brzojavno čestitko: »Srce nam vriska ob sijajni Vaši zmagi. Slava zavednim volilem, ki so dali zaslužen plačilo stvariteljem krivičnega volilnega reda. Občudujoče zavednost goriških Slovencev, obečamo najvztrajnejše delo za iste cilje tudi pri nas. Naprej zastava slave!«

— Vseučiliški odsek je imel predvčerajšnjim pod predsedstvom g. župana in drž. poslanca Ivana Hribarja sejo, ki so se je udeležili pol- »Charles je rešen,« je govorila Klarica sama sebi, »in njemu in njegovim staršem ne preti nobena nevarnost več. Mene torej tu ni več potreba in izpolniti moram svojo zaoblubo ter zapustiti to hišo — za vedno. Dolžna sem to svojemu možu, svoji časti in čistosti svoje ljubezni do markija.«

Težka ji je bila že misel na odhod. Zdelo se ji je, da ji kriči srce na ves glas: Ostan! Čemu bi odšla z možem, ki ga ne ljubiš in ga že komaj prenašaš, čemu hočeš z njim bežati pred možem, ki mu je tvoje sreče brezmejno vdano? A zadušila je ta glas in zmagala je njena trdna volja, da razkrije svojemu možu vse, prav vse in da potem zapusti ta dom za vse življenje.

Da, ko bi bila našla svojega moža koj tedaj, ko se je po slovesu od markija vračala iz gozda domov, tisti dan, ko jo je nizkotno zapeljevanje markijevo razžalilo in toliki meri, da mu je razkrila svojo vročo plemenito ljubezen. Tedaj bi bila govorila brez ovinkov, ker ji je takrat bilo čisto vse eno, kaj se zgodi.

Zdaj je trepetala že pri sami misli, kako razkrije Hrastu svoje srce. Ni bila plaha in ni se bala moža v navadnem pomenu te besede. Ne, še vesela bi bila, ko bi postal samo nasilen in tudi če bi jo na mestu usmrtil. Bala se je samo očitjanja, da je svojega moža varala.

(Dalje prihodnje.)

noštevilo zastopniki mestnega občinskega sveta, »Slovenske Matice«, društva »Pravnik« in »Društva slovenskih profesorjev.« Na seji so sklenili storiti potrebne korake v pospešitev akcije za slovensko vseučilišče v Ljubljani.

— Zmaga na Goriškem. Ne da se popisati, kaka radost je zavladala večeraj v Ljubljani, ko se je razvedelo, da so pri ožjih volitvah iz splošne kurije na Goriškem zmagale napredne stranke in da so bili klerikaleci na celi črti poraženi. Z največjo nestrpnostjo so ljudje čakali poročil. Telefon je pel ves dan, ves dan so hodili ljudje v naše uredništvo pravešat za izid volitev. Ko smo v svojem izloženem oknu razobesili prva poročila, naznanjajoča, da je zmaga skoro zagotovljena, je postalo vse nervozno, ko pa smo končno mogli razglasiti definitivni rezultat, da je bitka dobljena, tedaj je zavladala občna srčna radost. Da, na Goriškem se je pokazalo, kake uspehi se dajo doseči z delom, kake sadove rodi dosledno, intenzivno delo, organizatorično in agitatorično. Ljubljana je večeraj le pretresala vprašanje, kako je to mogoče, da je ljudstvo na Goriškem s tako elementarno silo vstalo zoper klerikalizem in ga vrglo ob tla. In drugo, kar se je pretresalo, je bilo vprašanje, kaj poretu Notranjci in Vipavci k tej zmagi na Goriškem, in kako jim more biti pri sreči. Na Goriškem taka močna volja, tako kolo-salen uspeh — na Notranjskem tako žalostno mrtvilo, Notranjci in Goričani so vendar najbližji sorodniki. Isti ljudje, isti dialekt, ista zemlja, iste kulturne in gospodarske razmere tod in tam in vendar — kak razloček. Notranjci z Vipavci vred loči od Goričanov samo politična meja; eni plačujejo davke na tej strani, drugi na drugi strani te meje, sicer ni med njimi prav nobenega razločka — in vendar taka razlika pri volitvah. Nekdaj je bila Notranjska ponos vse slovenske domovine, trdnjava je bila, kamor so se obračali v težkih urah vsi pogledi. »Zavedna Notranjska,« se je govorilo povsod. A pri letošnjih volitvah, kako klavno je ta zavedna Notranjska pustila na cedilu kandidate kmečke stranke in šla volit brezdomovinske klerikale. Kako ponosna je bila Notranjska, ko je vrgla državnika grofa Hohenwarta, danes pa ima za svoje zastopnike štifelpucerje barona Schwegla. To se je vse pretresalo večeraj v Ljubljani. To je bil pelin in kupi veselja, ki jo je natočila Goriška vsem Slovincem narodnega in naprednega mišljenja z večerajšnjo zmago. Mi pa pravimo: Nič se ni izgubljeno. Take zmage, kakor je bila izvojevana na Goriškem, imajo svoj moralni vpliv tudi čez mejo. Ta velikanska zmaga na Goriškem bo vplivala tudi na Notranjsko in na Vipavsko, da, na celo Slovenijo.

— Dr. Ravnihar in sokolstvo. Takorekoč na predvečer izrednega običnega zbora ljubljanskega »Sokola« je dr. Ravnihar — vrgel puško v koruzo. Odgovoril se je kot starosta »Sokolske zveze« in kot odbornik ljubljanskega »Sokola«, povrh pa še izstopil kot član ljubljanskega »Sokola«. Zgodilo se je to pač samo iz spoznanja, da je dr. Ravnihar v sokolstvu — doigral. Sokolstvo ga je povzdignilo in ga tudi vrglo, ko ga je spoznalo. Zdaj je pač očitno, da je bilo dr. Ravniharjevo sokolstvo vedno samo sredstvo v dosegu osebnih ambicij. Mi smo vedeli to že davno, prepričani smo bili o tem ves čas, kar se je dr. Ravnihar pojavil v Ljubljani, ker smo ga videli na delu za svojo osebo. To je bil eden vzrokov, da se je pri ustanovitvi »Sokolske zveze« naš list postavil zoper dr. Ravniharja. Zdaj se je izkazalo, kako prav smo se takrat sodili. Dr. Ravnihar je svojo pozicijo v sokolstvu izkoristil politično v prosep svoje kandidature, poskusil je slovensko sokolstvo politično fruktificirati za svojo osebo in za korist klerikalno-nemškutarske koalicije. Grešil je s tem proti etičnim in narodnim načelom slovenskega sokolstva. Sicer se sokolstvo kot nepolitična organizacija ne vrti v politične boje, pravico in dolžnost pa ima čuvati nad tem, da se noben član ne pregreši zoper etična in narodna načela, na katerih sloni vse sokolstvo. Dr. Ravnihar je imel pač pravico kandidirati, a v tem trenutku, ko so ga kaznovali, klerikaleci in vlada proglasili za svojega kandidata in se formalno postavili zanj v boj, on pa je to sprejel, je postal nemogoč kot Sokol. Upal je, da vzlje vsemu odporu vendar ohrani svojo pozicijo v sokolstvu. Zanašal se je, da to, kar je pripravljaval v sokolstvu več let, mu omogoči, zmagati v sokolski organizaciji. Sondiral je teren na vse strani in resno mislil na to, da eventualno razbije enotno organizacijo sokolstva. Toda spoznal je še v pravem času, da so vsi njegovi načrti brezupni, da ni nobenih nad, zmagati s temi načrti in zato je kapituliral in se umaknil. S tem je končana kriza v sokolstvu.

— Še nekoliko besedi o deželno-zbornih volitvah v Kamniku. Pred volitvami si je neki dopisnček dovolil pošlati se iz g. Fajdige v »Slovenec« zaradi njegovega govora na shodu zaupnih mož dne 2. m. m. Ko je g. dr. Vilfan odklanjal kandidaturu za skupino Kamnik-Radovljica-Tržič, mu je g. Fajdiga prigovarjal, naj gre neustrašeno kot kandidat narodno-napredne stranke v volilno borbo in ga je zagotavljal, da dobi v Kamniku dvetretjinsko večino. Dr. Vilfan je kandidiral in je bil tudi izvoljen. No, dragi dopisnček, kaj pravite zdaj? Kaj mislite, da je g. Fajdiga tako slab matematik, da ni znal izračunati glasov in da je govoril le kot »širokoustni liberelec«, kakor ga nazivljete v »Slovenec« štev. 54? Nikakor ne! Gospod Fajdiga je vedel, da je v Kamniku dosti zanesljivih, značajnih naprednih meščanov in je govoril resnico. Neki brezbrki agrarec ali farec je v »Slovenec« trobil, da je dr. Vilfana volilo le 36 uradnikov in nekaj Nemcev. Oh, revšeta uboga, kaj pa blebetate? Ali se vam možgani kisajo ali vas še vedno trga po kosteh od poraza pri volitvi. Ali vas ni sram, da se spodite ob imenih in njih pisavi? Gospodje Koscier, Weiss in drugi so pravi slovenski narodnjaki, ali vaši hlapci nečjejo biti in to vas boli. Dr. Vilfan je bil izvoljen z 99 glasovi narodnih volilcev, prepričanih Slovencev, med tem, ko je nemškutarja Detelo volilo 39 kmetov, ki po nesreči spadajo pod mestno občino in s katerimi se lahko ponašate. Če voli slovenski kmet nemškutarskega državnega valpta, je to res lepo. Na te kmete so klerikaleci res lahko ponosni. Pri volitvi volilne komisije je glavar zahteval, da se mora člane komisije voliti z listki, ki jih je izdal. Glej — bilo je 7 ali 8 praznih listkov. Kmetje niso znali pisati in so vrgli prazne listke v pokal, nekateri celo prave glasovnice. Pravilno in zakonito bi se jim te glasovnice ne bile smele vrniti, a glavar jih je vendar vrnil. Drugi pot ne več tako, g. glavar! Zdaj pa še k nemškim glasovnicam. Prosimo čestite čitatelje, naj sami sodijo, kaj je nemško in kaj slovensko. Na glasovnicah je bilo zapisano ali »Dr. Janko Vilfan, odvetnik in župan v Radovljici« ali »Herr Dr. Otto Detella, k. k. Bezirkshauptmann und Besitzer des Franz-Josefsordens in Radmannsdorf«. Gosp. Lavrenčič in Zargi, ki sta to videla na svoje oči in natančno vesta, da dr. Vilfan ni dobil ne enega nemškega glasu, poučita onega »brezbožnega dopisnika-obrekovalca, kaj je slovensko in kaj nemško in povejta mu tudi, da so prišli Detelo reševat gospodje iz e. kr. smodnišnice na komando »Poljaka«, kar pa vse skupaj ni nič pomagalo.

— Liberalni glasovi o učitelstvu. Iz Savinske doline se nam piše dne 5. marca t. l. Pod tem zaglavjem »Slovenski Gospodar« v svoji 10. številki z dne 5. marca prinaša razne odlomke iz »Učiteljskega Tovarša«, »Domovine« in »Narodnega Lista«, s katerimi hoče pred javnostjo osmešiti naše napredno učitelstvo, češ, kako je s am o pisalo o sebi, odnosno, kako so pisali o njem prijazni mu listi. A vse to je zgolj le farbarija, namenjena nerazsodnim »bravcem«. Navedeni citati so taki, da se jih učitelstvu ni treba sramovati! Oni so zgolj le naperjeni takozvanim pomožnim »učiteljem«, t. j. ljudem brez vsake strokovne izobrazbe, katere že od nekdaj učiteljska organizacija ne priznava za svoje člane. Ravno ta organizacija vedno glasno zahteva, da se ti škodljivci odpravijo iz učiteljskih vrst! — Brumni »Slovenski Gospodar« je pač vedno zloben ter nobeno sredstvo mu ni pre-slabo, če le služi v to, da bi učitelstvo pri ljudstvu — onečastilo. Fej vam »poučevavcem« našega ljudstva!

— Zveza lavantinskih katehetov je imela dne 4. marca t. l. pri kapucinih v Celju svoj shod ter je ob tej priliki enoglasno sklenila svojo razdružitev. — Dolgotrajna ta združitev pač ni bila!

— Sleparije laških duhovnikov pri volitvah. Pri volitvah v italijansko veleposestvo so laški duhovniki tako nesramno agitirali, da je prese-galo vse meje. Predrznosti so bili, da so prišli pod vodstvom Fajduttija v volilni lokal v Gradišče, dasi niso imeli volilne pravice in da se vkljub pozivu volilne komisije niso hoteli odstraniti. Kako so pa sleparili, naj pa svedoči sledeče: Za plemiča Thurna Valsassino je prišel volit s pooblastilom neki Osvald Natale. Volilna komisija pa pooblastilo ni priznala, ker je bilo izdano, kakor je bilo razvidno, v Italiji in ni bilo vidirano od on-dotnega avstro-ogrskega konzula. Čez par ur je pa z istim pooblastilom prišel na volišče neki drug človek hotel voliti. Na pooblastilo je bil zdaj prečrtan kraj, kjer je bila prej listina navidezno izdana, blestel se je pa na njem kraj »Gorica«. Ko je volilna komisija izjavila, da je to pooblasti-

lo čisto navadno falsificirano in je odvetnik dr. Pinausig dejal, naj bi se duhovščina raje brigala za tisto, kar je njen pravi namen, vzroji so klerikalni agitatorji, same posvečene glave. Neki Morsut je vzdignil palico, da bi udaril omenjenega odvetnika, čigar prijatelj Pasqualis je pa božjega namestnika zgrabil za gol-tanec in ga vrgel skozi vrata. Poklicali so orožnike, ki so razgrajajoče duhovnike spravili na cesto vkljub vsem protestom in obljubam, da se pritožijo zoper take krivice. Seveda: če se duhovščini ne pusti goljufati in slepariti, se ji pa dela krivica!

— Ubogo naše ljudstvo. Znano je, da izsesavajo klerikaleci do mozga naše ljudstvo in to predvsem najrevnejše sloje, ki jih odirajo na uprav virtuozen način. Pravi mojstri v izsesavanju so zlasti častiti očetje Salezijanci. Ti so si v zadnjem času izbrali polje svojega delovanja med najrevnejšim slojem našega ljudstva — med ubogini služkinjami. Vse, kar te revice zaslužijo, bi naj izgnili-lo v globokem žepu častitih očetov Salezijancev. V to svrhu pošiljajo služkinjam pisma, ki se v odlomku glase takole: »Spoštovana sotrudi-nica! Gospod Don Rua, naš ljubi oče, mi je povodom svojega bivanja na Rakovniku naročil, naj Vam nazna-nim, da bo priporočal sveti Družini vse Vaše potrebe potovanja v Palesti-no — na najsvetjših mestih. Opazi-la ste, da smo Vaše naslov za poročila v Turinu natisnili in ker je celo delo dalo več opravka, Vas prosim, da nam pišete, ako ni vse v redu s poročili v Vašem kraju... Ako imate rožne vence, ki so starejši in so za-javljali, nam jih lahko pošljete! Po-slali Vam bomo druge nove, ki so vsi blagoslovljeni na križarski odpustek, to se pravi, da ima vsaka jagoda bodisi za Očenaš ali Češena si Marijo 500 dni odpusta.« — V tem tonu so pisana vsa pisma, ki se razpošiljajo služkinjam. Razume se, da marsika-tera kar poskakuje radosti, ko čita v pismu, da se je »ljubi oče« Don Rua, ko je bil na Rakovniku, posebno nje spominjal ter izrecno naročil, da se ji naj sporoči, da jo bo na svojem potovanju v Palestino priporočal na najsvetjših mestih sveti Družini. V takem razpoloženju je seveda pri-pravljena žrtvovati vse za očete Salezijance in položiti na žrtvenik zad-nji težko prislužen vinar, zlasti ako se ji po vrhu še obljublja, da dobi brezplačno rožni venec, »blagoslov-ljen na križarski odpustek, to se pravi, da ima vsaka jagoda bodisi za Očenaš ali Češena si Marijo 500 dni odpustkov.« Tetzlova kupčija! Ali je to pošteno, da se na tako rafiniran in nemoralen način izsesavajo take revice, kakršne so služkinje?! Zakaj se Salezijanci ne obračajo na premožnejše sloje, ki ložje utrpe kak kraj-car, čemu so si izbrali baš služkinje, ki so največje ubožice pod soncem, za predmet svojega izsesavanja?! Zavedo, zakaj! Jim pač nihče ne gre ta-ko rad na nastavljen linanice. Gos-podinje in gospodarje opozarjamo, naj pazijo na svojo služinčad in store vse, da obvarujejo svoje posle pred brezvestnim odiranjem in izse-savanjem!

— Centralna komisija za umet-ne in zgodovinske spomenike. Cesar-ski svetnik g. Ivan Franke, profes-sor na realki v Ljubljani, je imeno-van za konservatorja te komisije za prih. 5 let.

— Imenovanje. Absolvent geo-detičnega kurza Anton de Toni je imenovan za eleva pri evidenci kata-stru zemljiškega davka na Kranj-skem.

— Iz sodne službe. Kancelist Ar-tur Čotar v Sežani je imenovan za kancelijskega oficijala od personam.

— Iz finančne službe. Nadpaznik Božidar Jeraj je dobil naslov res-picienta. Za nadpaznike so imeno-vani pazniki Franc Smrdu, Anton Verli in Luka Kunstelj. Pre-mešeni so: respicient Rudolf Ha-merlitz iz Logatca v Idrijo; titu-larna respicienta Anton Muška-tele iz Ljubljane na Vrhniko in Bo-židar Jeraj iz Kočevja v Vinico; višji pazniki Alojzij Šribar v Idrijo na Jesenice, Albin Poto-ka v Vrhniko v Novo mesto, Ivan Lapajne iz Novega mesta v Cerkl-nico, Jakob Hirschmann iz Mengša v Krško, Rudolf Kovač iz Ljubljane v Novo mesto, Peter Dr-ljaj iz Jesenic v Idrijo in Tomaž Mihelič iz Kranja v Kočevje, pazniki Josip Zemljak iz Cerkni-ve v Ljubljano, Fridolin Lenard iz Jesenic v Senožeče in Franc Za-je v Senožeče na Jesenice. Na novo sta sprejeta paznika Josip Stary in Andrej Horvat dodeljena oddelku v Kranj oz. v Ljubljano.

— Iz železniške službe. Novi po-stajenačelnik na južnem kolodvoru v Ljubljani g. Fran Šusteršič je že prevzel svoje posle.

— Iz šolske službe. Dosedanje šolska praktikantinja na nemški de-kliski šoli v Ljubljani, gdč. Emma

(Dalje v prilogi.)

Schmidmayer je imenovana za pomožno učiteljico na tem zavodu. Učiteljica ga. Helena Petsche v Kočevju je zaradi bolezni dobila dopust in pride na njeno mesto dosejane pomožna učiteljica gđe. Vera Gressel z nemške dekliske šole v Ljubljani, interimsno vodstvo šole pa prevzame definitivna učiteljica gđe. Leontina Murgel.

Ljubljanska društvena godba. Piše se nam: Sliši se, da je odbor ljubljanske društvene godbe sklenil godcem odpovedati službo, ker mu ni nikakor več mogoče zmagovati troškov pri sedanjih društvenih dohodkih. Gotovo je to nevesela vest, katere bo marsikateri neprijetno zadel. Ljubljanci so se društvene godbe tako privadili, družabno in društveno življenje je nanjo tako navezano, da bi bilo brez civilne godbe nemogoče ali vsaj pravteško izhajati. Simpatija, ki se goji do društvene godbe je obča. Poglejmo imenik prispevajočih članov. Že 8 leto društvene obstanka vidimo vztrajne člane, njih število je do danes zdajno naraslo — vsi ti se zavedajo, da so člani društva, ki si je stavilo važno nalogo: ustreči splošni želji in pripomoči, da se uresniči ideja za vzgojitev in izpopolnitev stalnega in polnega orkestra, ki naj prevzame sodelovanje pri gledaliških, pri Matičnih koncertih in tudi prireja samostojne simfonije koncerte. To je upravičena zahteva na vseh poljih napredujočega in modernega mesta in važen faktor za povzdigo kulturnega razvoja našega središča. Ljubljanska društvena godba šteje za časa svojega obstanka pač malo veselih dogodkov v svoji kroniki. Društvo je prestalo že več prav resnih kriz, a najhujša izmed vseh je bila finančna kriza, in ta baš sedaj zija nasproti. Društvo tej krizi ne sme in ne sme podleči. Vsi oni faktorji, ki čutijo v sebi moč, da rešijo priljubljeno društveno godbo, se nujno in v interesu dobre in koristne stvari naprosijo, da prispevajo na pomoč. Tu imamo v mislih pred vsem sl. ljubljanski občinski svet. Pripoznamo, da mesto ljubljansko društveno godbo od nje pričeta sem podpira. Podpora je bila posebno izdatna ob ustanovitvi. Vsa čast mu! Prepričani smo, da bo sl. mestni zastop, na čelu mu za vsako dobro, koristno in obče potrebno stvar vedno vneti gospod župan uvidel žalosten položaj prepotrebne ljubljanske društvene godbe in ji naklonil podpore, katere bo omogočila nadaljnji nje obstoj. S tem bo ustregel želji velikega števila napredka željnih ljubljancev in si stekel zaslug, kakor si jih je pri slovenskem gledališču, da se ni že pred nekaj leti zaprl.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v četrtek (nepar) se četrtri uprizeri v sezoni mična angleška opereta „Geisha“. — Operno osobje pripravlja poljsko narodno opero „Mazepa“, dramska pa igrokaz „Frauillon“, spisal Aleksander Dumas ml.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala gospica Mimi Stergule v gostilni Stergulčevi v Begunjah nad Cerkljico 12 K povodom sijajne zmage naprednih poslancev v mestih in trgih. Rodbina Stergule pa je poslala naši družbi 10 K mesto venca na krsto umrlega gosp. Adolfa Šerkota. Hvala, hvala!

Odbor za Trubarjev spomenik ima v petek 13. t. m. ob 6. zvečer sejo v mestni posvetovalnici. Gospodje odborniki se prosijo, da se te seje zanesljivo udeležijo.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. postajenačelnik A. K. oz. levčar na Rakeku 21 K narodnega davka. Živio!

V pokritje deficita pri „Glasbeni Matiči“ je poslal g. dr. Karel Triller 15 K neke kazenske poravnave.

Strokovno društvo v tukajšnji predilnici bo imelo v nedeljo svoj občni zbor. Delavci in delavke te predilnice so veliki reveži in kdor ima keličjak srca za trpine, jim želi, da bi si opomogli. Žal, da je celo strokovno društvo v rokah ljudi, ki delavce samo izkoriščajo. S predsednikom Jerajem smo se že večkrat pečali in ni treba, da bi z njim izgubljali dosti besedi. Ker Jeraj tako rad piše v tisto umazano „Našo moč“ bi ne bilo napačno, če bi pojasnil še sledeče stvari: Ali je res, da je nekdo na predpustno veselico pripeljal celo družino na društvene stroške? Ali je res, da je nekdo nagovarjal blagajnika, da bi si nekaj društvenega denarja razdelila med seboj zato pa več stroškov naračunala? Ali je res, da je blagajnik to odklonil, ker je pošten človek, ki pa ne zna pisati in bo vsled tega lahko imel še velike sitnosti? Ali je res, da je nekdo pri Pavku snedel celo jabolko, ki so bila namenjena za dobitke? Ne mesto Jeraja bodo v nedeljo volili novega predsednika. Nam je pač vse eno, koga volijo. Kar bodo izvolili, bodo pač imeli, magari če volijo tistega bivšega odbornika delavskega konsumnega društva, ki so mu gledale salame izpod suknje, katerih pa ni

plačal. Ali zdi se nam, da morajo pri takih družtvih sedeti na predsedniških mestih vendarle ljudje, ki imajo res kaj srca za delavstvo in res kaj volje, delati za delavce in njih pravice in koristi.

Slovensko trgovaško društvo „Merkur“ otvori dne 12. t. m. tarifni kurz. Pouk o tarifnih bo vsak ponedeljek in četrtek od 9 do 10. zvečer v društvenih prostorih. Gg. člane vabimo k obilni udeležbi. Hkratu naznanjamo, da se prišneje pevске vaje našega društva dne 13. t. m. ter bodo odalej vsako sredo in petek. Gg. člane, ki imajo veselje do petja, vabimo, da k našemu pevskemu zboru pristopijo. Nadalje je društvo sprejelo od prirediteljev plesnih večerov trgovskih sodručnikov 190 K kot čisti dobiček plesnega venčka dne 15. februarja. Našim vrlim sodručnikom izrekamo iskreno zahvalo z željo, da bi jih še mnogi posnemali.

Ustanove za invalide. Glasom poročila tukajšnjega vojaškega dopolnilnega poveljstva je razpisana Karel pl. Tegetthofova ustanova za invalide. Prošnjo je vložiti najpozneje do 10. aprila pri ljubljanskem magistratu ali pristojni politični oblasti. Pravico do ustanove imajo invalidi iz vojaških dopolnilnih okrajev 17., 7., 27., 47. in 87. pešpolka, ki so se udeležili bosenske okupacije pod poveljstvom podmaršala pl. Tegetthofa ter so bili ranjeni ali pa so vsled vojnih štrapac postali za delo nezmožni.

Novo specialitete smoth. Z večeršnjim dnevom se je začela prodajati in sicer najprej na dunajskem trgu nova vrsta smoth pod imenom „pigeons“. Vsak komad stane 16 v, zabojček 25 oigar pa 4 K.

Javna vinska pokušnja. Pri nočojnji, od polu 8. do polu 10. v deželni vinski kleti vršeci se javni vinski pokušnji se bodo točila razen več namiznih vin tudi izbrana vina in sicer beli in črni burgundec, rizling, rulanec in zelen. Po pokušnji je koncert v kavarni „Evropa“.

Izpred porotnega sodišča v Novem mestu. Anton Kumer iz Šutne pri Krškem je bil obtožen hudodelstva uboja, a oproščen. Ivan Zupančič iz Zaboršta pri Višnji gori je bil obtožen hudodelstva tatvine in obsojen na 2 leti ječe. Alojzij Miklavčič iz Volčjih jam pri Trebnjem je bil obtožen hudodelstva težke telesne poškodbe in obsojen na tri leta težke ječe. Neža Črtalič iz Raven pri Kostanjevici je bila oproščena hudodelstva goljufije. Al. Lesar iz Goriče vasi pri Kočevju je bil obtožen hudodelstva uradnega poverjenja. Obsojen je bil na 6 mesecev ječe. Franc Poyh iz Zaloge pri Krškem je bil zaradi hudodelstva proti pravosti obsojen na 18 mesecev težke ječe. Jožef Marín iz Srednje vasi pri Kočevju pa zaradi težke telesne poškodbe na 6 mesecev.

Umrl je v Otočah 9. t. m. najlepší mladeniški starosti učiteljski pripravnik I. letnika Ignacij Grobovšek.

„Zveza slov. štajerskih učiteljev in učiteljic“ bode imela letos svoj glavni zbor v Celju dne 20. aprila, t. j. velikonočni ponedeljek. Predavala bo detja gg. prof. dr. Ilišič in šolski vodja Lj. Cernej. — Ob tej priliki se priredi v prostorih celjskega „Narodnega doma“ tudi velik koncert pri katerem nastopi 150 učiteljev in učiteljic. Kot solista, odnosno solistinja nastopijo gg. Vrabl in virtuoz na gosli Fr. Serajnik, ter gđe. Drobnič in Schreiner. Dirigiral bode pri koncertu učitelj v Žalcu, g. Rajko Vrečer. Mi želimo prireditvi „Zveze“ vsestranski uspeh!

Celjska „D. Wacht“, tako se nam piše, slednji čas na impertinentni način napada učitelja na celjski meščanski dež. šoli, Ožbald Lakitscha, z očitnim namenem, spraviti ga iz Celja. Lakitsch je namreč vnet pristav socialdemokratov ter sodelavec pri graškem „Arbeiterwille“. „D. W.“ ga sumniči, da je on pisatelj tistih člankov v „Arbeiterwille“, kjer se celjsko nemstvo tako neusmiljeno zdeluje. Resnica pač oči loči! — Sliši se, da misli Lakitsch „vahtero“ tožiti.

Iz Maribora. Koncert ruske kapele Dimitrija Slavjanskega Agrenjeva se vrši v torek, dne 24. marca, torej prihodnji dan po nastopu v Ljubljani. Občinstvo se opozarja, da naj ne zamenjuje zbora Dimitrija Slavjanskega, ki je na najslavnejšem glasu, z zborom Nadine Slavjanske, ki je nastopil pred leti v Mariboru. Mariborsko občinstvo že zdaj vprašuje po vstopnicah, ki so v predprodaji pri g. urarju Burešu in v Cirilovi tiskarni. Istotam so na ogled tudi slike Dimitrija Slavjanskega in njegovo kapele, ki šteje 45 ljudi.

Opustošenje gozdov na Spod. Štajerskem čimdalje bolj napreduje. Znano je, kako „racionalno“ gospodaril škof Bonaventura v svojih tumaš pri Gornjem gradu ter kako maši žepo šidovski trdki Feltrinelli. — A na zelenem Pohorju,

zlasti na Mali Kopi ter v Vuzeški grapi neusmiljeno poje sekira laškega lesotriča Monassuttija. A vlada vse mirno gleda ter ničesa ne ukrene. Zato ima celjski „Narodni list“ pač prav, da poziva tozadevno c. kr. namestnijo v Gradcu, češ, da naj z vsjo strogostjo postopa napram škodljivim tujcem!

Uboj. Mariborsko porotno sodišče je obsodilo 20letnega kmečkega fanta Simona Blažiča, ki je v Sp. Polskavi v pretepu ubil Fr. Zagarja, v 18mesečno ječo, dočim je bil Fr. Soršak, ki mu je dal železne grablje ter ga ščuval, naj Zagarja udari, oproščen.

Pomorenje je v Mariboru Karel Mavko, ki je nosil kruh okrog strank, 150 K. Prijeli so ga in zaprli.

Vsled nepredvidnosti sta se pri cirkularni žagi trdke Caharia & Perot v Mariboru zelo poškodovala 21letni Marko Lah in 22letni ključavničar Anton Pertot.

Z vilami ga je ubil. 26letni Štefan Celofiga iz Gornjih Goric pri Ptuj je bil obsojen pred mariborskimi porotniki na 3 leta težke ječe, ker je z vilami ubil Fr. Sr. mla, čigar sin ga je preje napadel s sekiro.

Cerkvene nabiralnice je izpraznil v St. Petru pri Radgoni neznan tat. Pustil je v njih samo 3 vinarje.

Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu priredi svoj VI. redni občni zbor v soboto, dne 14. marca ob pol 8. zvečer v društvenih prostorih (Brandhofgasse 12) z običajnim sporedom.

Obesil se je in vrat si je pre-rezal v Rottenmannu na Gornjem Štajerskem dolavec Vincenc Golob iz Stanovskega pri Mariboru in pristojen v Poličane. Smrtno je ranjen. Stori je ta čin v brezmejni pijanosti.

Zaigrljiv maščevanje. L. 1897 je umrla vdova Genovefa Smeričnik v Grafendorfu pri Brežah na Korškem ter zapustila svoje premoženje sedmero otrokom. Hči Genovefa je dobila 288 goldinarjev dote. Ker je dekle bilo bolešno, je kmalu porabilo denar. Posestvo Smeričnikovo je kupil prejšnji kurator otrok Vendelin Kernmayer za 24.000 K. Videč, da se dekletu slabo godi, sklical je njene brate in sestre, naj bi kaj dali bolehnemu Genovefi. Tudi oni bi nekaj prispevali. Ker se je le ena sestra branila kaj dati, ni Genovefa dobila ničesar. Ta je pa mislila, da je Kernmayer kriv, da ni nič dobila, zato je šla in mu zažgala hišo. Škode je bilo 15.000 K. Zločinka je bila pred celovskim porotnim sodiščem obsojena na 3 leta težke ječe in v povračilo škode, nastale vsled požiga.

„Sava“ društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju naznanja, da se vrši I. redni občni zbor za XI. tečaj v soboto, dne 14. marca v prostorih restavracije „zum Magistrat“ (I. Lichtenfelsstrasse 2) s sledečim dnevnim sedom: 1. Čitanje zapisnika; 2. poročilo odborovo; 3. glavna poročila odbornikov; 4. poročila revizorjev; 5. poročilo društvenega sodišča; 6. poročilo legitimacijskega odseka; 7. volitev odbornikov in članov legit. odseka; 8. služajnosti. Začetek točno ob 7. zvečer. Svobodomiselnih slovenskih gostje dobrodošli!

Trubarjev večer. Društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju je priredilo dne 6. t. m. Trubarjev večer. Brez slovesnih vabil in sporedov se je razvil ta večer v sijajno manifestacijo svobodnega naziranja in smelo se lahko trdi, da nobena v spomin Trubarja letos prirejena slavnost po vsebini in številu tukaj podanih misli in ponujenem užtku ne bode dosegla tega večera. Predsednik akad. društva „Sava“, g. pravnik Suhač, je dal po pozdravu in kratkem uvodnem govoru besedo gosp. cand. juris Emilu Jenku, ki je v izbranih besedah očrtal dobro delovanje Primoža Trubarja ter podal jasno sliko tedanjega kulturnega stanja Slovencev in pomen Trubarjevega nastopa za naš nadaljni kulturni razvoj. Za posebnost tega večera sta poskrbela bibliotekarja c. in kr. dvorne knjižnice gg. dr. Ivan Prijatelj in dr. Kidrič, ki sta se potrudila za ta večer iz omenjene knjižnice pridobiti deset Trubarjevih knjig, katerih pomen vsebine in zgodovine sta raztolmačila. Med temi knjigami je prva slovenska leta 1550 tiskana knjiga „Abecedarium“, kot edini svetu znani eksemplar nepreocenljive vrednosti. G. dr. Prijatelj je nato podrobno naslikal vse življenje in delovanja Primoža Trubarja. Poudarjal je posebno jezikovne težkoče, s katerimi se je imel boriti Trubar pri svojem literarnem delovanju in na podlagi več odstavkov iz Trubarjevih del sprožil misel, da je Trubar skoro gotovo hotel ustanoviti slovensko narodno cerkev. Gosp. pisatelj Ivan Cankar je v temperamentnih besedah govoril o Trubarju in naših razmerah v domovini. Večina našega ljudstva sploh ne ve nič

o Trubarju, pa tudi oni, ki so že kaj slišali o reformaciji, uvrstili bi se mirno v Hrenovo procesijo ter plesali okoli goreče grmade knjig: Gosp. Cankar poudarja splošno slovensko brezposumnost, ker se sicer ne more tolmčiti ogromnega števila onih, ki so nekdanj mogočno klicali „proč s popi!“ a sedaj so se „prilagodili razmeram“. Nato je g. Cankar ob veliki navdušenosti vseh navzočih z mladeniškim ognjem prednašal Otona Zupančiča „Pesem mladine“ in eno pesem iz cikla „V spomin Aleksandru Murnu“. Med pavzo je zapel z že znano virtuoznostjo g. operni pevec Lev ar Schumannovega „Grenadirja“. Potem je čital g. I. Cankar svojo črtico „Mrovec in njegova slava“. Ta črtica prekaša s svojim kipečim sarkazmom celo dolino šentflorjansko. Ta krasen večer je bil dostojanstven izraz mišljenja svobodomiselnega dijaštva, katero ne misli za svoje ideje samo manifestirati, nego tudi te misli razširati med narodom, ki je danes ravno tako kot v časih Trubarja popolnoma pod oblastjo rimskega žezla. Poleg že imenovanih je bilo na večeru tudi več akademikov iz „Slovenije, gospa dr. Prijateljeva, pesnik g. Zupančič, inženir g. Štebi, skladatelj g. Jeraj in g. dr. Megušar s soprogom. Kakor običajno, so tudi to prireditve „višji krogi“ ignorirali.

Oskrumba. Pred tržaškim porotnim sodiščem je bil obsojen na 8 mesecev ječe 47letni Alojzij Albani iz Italije, ker je oskrnil neko 13letno dekletce, ki je vsled tega zbolela, ki pa je imela tudi že z drugimi moškimi opraviti.

Ustrelil se je v Trstu 26letni Rudolf Kocijančič.

Posedlica lahkomiselnosti. Poštar v Orlikalu na Primorskem Karel Šiškovč je pustil poštni voz pred domačo hišo čez noč, hoteč se drugo jutro odpeljati v Trst. V vozu je spravlil 1800 K denarja, kateri znesek je pa neki tat čez noč vzel. Zaprl so hlapca Petra S., o katerem sodijo, da si je prilastil lepo vsotico.

Slovensko akademsko društvo „Adria“ v Pragi priredi v sredo, dne 11. t. m. ob 8. zvečer v prostorih restavracije „U černého pivovaru“ (Karlov nám.) svoj I. redni občni zbor. Gostje, prijatelji društva, dobrodošli!

Zaradi politike je ustrelil v Vinkovih na Hrvaškem Starčevićanec Grgič Steva Vljavsavljevič. Ranjence je umrl.

V panorami kosmorami na Dvorskem trgu pod „Narodno kavarno“ vidimo ta teden slike iz Rusije, predvsem Rigo, Kremón, Segevd, Vanden, Pernavo itd. Vidimo mnogo naravnih krasot, razne stare gradove, velikanske železniške mostove itd. To serijo je priporočati prav toplo.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od danes do vstetega petka sledeči zanimiv spored: Krivda soljubovnice. (Založilo). Pripovedka o kostrunu. (Fantastična pripovedka. Krasna projekcija v barvah.) Sredi zime. (Smešno). V petek sodeluje „Društvena godba“ pri predstavah ob 4., 5., 6., 7. in 8. zvečer.

Zaklalo se je mestni klavnič ljubljanski od 23. do včetrši 29. februarja t. l. 81 volov, 8 krav, 5 bikov, 2 konja, 222 prašičev, 215 telet, 21 kostrunov in kozlov, 66 kozličev; zaklane živine se je vpeljalo 1 krava, 3 prešiči, 23 telet ter 466 kg mesa.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje danes zvečer po vinski pokušnji v kavarni „Evropa“. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje jutri zvečer v „Narodni kavarni“. Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Zavoljo admontskega samostanskega bika je stal preteklo sredo pred graškim porotnim sodiščem odgovorni urednik graškega „Arbeiterwille“ g. Jodlbauer. V državnozbornem volilnem boju je imel namreč socialnodemokratični kandidat L. Tuller shod svojih volilcev na travniku posestnika Bachlerja. Temu posestniku se je nekaj tednov pozneje gonila krava; gonal jo je kakor navadno k biku na samostanski pristavi. Toda oskrbnik ni hotel pustiti samostanskega bika k Bachlerjevi kravi; isto so tudi storili drugi klerikalni sosedje. Vsled tega je priobčil graški „Arbeiterwille“ zafrkljivo notico — v kateri so klerikalci našli zasmehovanje cerkve, brezmadežnega spočeta. Notabene državni pravdnik ni našel pri cenzuri na notici ničesar hudega in je nastopil proti listu še le na zahtevo klerikalnih državnozbornih poslancev. Jodlbauer je moral pred porotno sodišče, tam je pa bil — oproščen, ker so bili porotniki mnjenja, da je bila notica pač malo popoprana šala, ni pa bilo v njej ničesar protiverskega. V Gradcu je vzbudil ta proces mnogo zabave in smeja; klerikalci so seveda divji, ker jim denuciacija lista ničesar ni pomagala. Kot posebno kurioznost navajamo,

da se je prefresovalo tudi važno vprašanje so li farovške kuharice cerkvena naprava ali ne? Reklo se je končno, da ne.

Skrajna brezobzirnost. Piše se nam: Ravnateljstvo opatijske električne železnice hoče kakor vse kaže mestnim okolnostim in vseh pogledih kljubovati. Ne ozira se niti na levo niti na desno, ampak dela po svoji ultranemški glavi, kar se mu hoče. Ker pa dosedaj to vse ni pomagalo nič, zahtevamo danes zadnjikrat, da se nameste pri tej železnici sprevodniki, kateri morajo znati hrvaški oziroma slovenski jezik popolnoma, drugič zahtevamo, da bodo ti sprevodniki poleg tega, da razumejo naš jezik, tudi naobraženi, in tretjič, da je na vseh napisih slovenski oz. hrvaški jezik dostojno zastopan in pisan tako, kot se piše. Za zgled naj bodo table »Pazite na vlak« po Opatiji in Voloski. Če se tem našim zahtevam ne bo ugodilo, moremo danes jamčiti, da se bodo podvzeli koraki, ki ne bodo nikakor ugodni za ravnateljstvo te železnice. Imamo parnike na razpolago, in ne bo nam težko obrniti pozornost občinstva nanje, kateri tudi cenjeje vozijo. Vporabila se bodo pa tudi druga sredstva. Kakor smo se znali dosedaj braniti proti vsakemu nemškemu nasilju, tako se bomo znali tudi proti temu najnovejšemu germaniziranju in če tudi skrajne sile napremo.

Državna cesta skozi Opatijo plava. Piše se nam: 3 leta smo skakali preko kupov blata na nekaterih krajih, pa če si hotel priti čez cesto, si jo moral replavati. Tri leta so rili Münzovi delavci pod to cesto in delali električno železnico. Če je bilo lepo vreme, je bilo prahu na kupe, če je pa le eno uro deževalo, to ti je, brate, ta cesta izgledala, kakor da bi bila reka blatne lave. Električna železnica je sedaj gotova, ali za cesto se ne zmenj nihče. Državna cesta plava, stori bi se moglo vsaj še to, da bi se Opatija proglasila za blatno kopališče.

Paralelna cesta Matulje - Volosko - Opatija. Piše se nam: Nič manj kakor 15 let se že rešuje vprašanje te ceste in danes je to vprašanje na istem mestu, kakor je bilo pred 15timi leti. Ta paralelna cesta nad imenovanimi mesti požrla bi ogromnega denarja, a koristila ne bi veliko. Ze danes se lahko reče, da bi trava rasla na tej cesti, katere nikoli ne bo, če se bo čakalo, da jo bo delala naša slavna vlada. Skozi Volosko - Opatijo vodi državna cesta, katere je pa slabša od vsake vaske ceste. Ali ne bi bilo bolje, da se potroši denar, kateri se misli, če se sploh misli, potrošiti za paralelno cesto, za cesto skozi Opatijo? Kaj res ni nikogar, ki bi se zavzel za to cesto, katero je Münz pustil v tako mizernem stanju? Bi bilo menda pač najbolje, da bi tistega gospoda z Dunaja, ki ima ta referat, privlekli za ušesa v Opatijo in bi mu zarili nos v blato in v jame, katere so po tej cesti, da se sam prepriča, da je res že skrajna potreba, da se ta cesta popravi in na nekaterih krajih razširi. Našega g. poslanca pa prosimo, da se nemudoma zavzame za stvar.

Tuji v Opatiji. Opatijo je obiskalo od 1. septembra 1907 do 4. marca 1908 12.422 oseb. Od 2. do 4. marca 1908 jih je prišlo 487, a 4. marca je bilo v Opatiji nastanjenih 3392 gostov.

Tiskarno v Opatiji je prevzel g. Franjo Tavčar, dosednji njen poslovodja.

K preselitvi magistratnih uradov se nam še pojasnjuje, da je sedaj v sobi št. 9 v I. nadstropju, kjer je bil preje vojaški referent, c. kr. mestni šolski svet. V sobi, kjer je bila preje vojaška razvidnica, je sedaj odgovorni urad. Tam se dobivajo tudi licence za plesne veselice in dovolila, da smejo biti gostilne in kavarne odprte čez policijsko uro. V sobi, kjer je bil preje odgovorni urad, je sedaj osrednja kriminalna razvidnica.

Obol el je znani pesnik iz Blede g. Mihael Černe, p. d. Petran in sicer tako močno, da so ga morali pripeljati v Leonišče.

Pobegnil je včeraj dopoldne od svojih roditeljev 13letni realce Ivan Obber. Dečko ima črne, kratke hlače, črne nogovce, čevlje na zadrgo, siv havelok in sivo čepico in govori le nemško. Kamor pride, naj ga obdrže in takoj obvestijo mestno policijo. Eventualni stroški bodo radovaljno povrnjeni. Smer pobega je neznan.

Izgoljufal je v Podgori pri Goriči laški dezertar Anton Taverna iz St. Georgis, stranki, pri koji je stanoval kolo in popustil tudi 30 K dolga, ter neznan kam pobegnil. Podal se je najbrže v kak industrijski kraj.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 15 Slovencev, nazaj je pa prišlo 80 Hrvatov in 40 Slovencev. 25 štajerskih Slovencev je šlo v Inomesto, 30 Hrvatov se je odpeljalo v Bregene, 100 Lahov je šlo v Budapešto, 40 pa v kočevski okraj. 60 sloven-

skih tesnčev se je vrnilo iz ogrskih šum.

Izgubljene in najdene reči. Mehanik Rudolf Grenser je našel godbeni lok. — Bančni uradnik g. Ljudovik Huber je našel srebrno žensko uro. Oboje dobe izgubitelji pri magistratu. — Izvošček Fran Oblak je našel večjo vsoto denarja. — Dijak Marko Težak je izgubil srebrno žepno uro s kratko verižico.

Drobne novice.

— **Pri ožji volitvi v Pragi** je bil izvoljen praški župan dr. Groš, Mladoček.

— **Nova železnica.** Turška vlada projektira novo železnico Skader-Angora - Erzerum. Stroški so proračunjeni na 300 milijonov. Ustanovi se v ta namen inozemski konzorcij.

— **Zopet kmečki nemiri na Rumunskem.** V nekaterih rumunskih pokrajinah so se začeli kmetje javno puntati ter si dele zemljišča veleposesnikov. Vojaštvo je zasedlo kolo-dvoro.

— **Svojega moža je umorila** v Biali v družbi s svojim ljubčkom žena tkalec Klenkija. Klenki se je šele bil vrnil iz Amerike s prihrankom 3000 K.

— **Zopet padel vlak s tira.** Blizu Orenburga je padel osebni vlak v jarek, pri čemer je bilo 15 oseb ubitih, 41 pa ranjenih.

— **Viljemina Wölfling - Adamovič** je prišla pod kuratelo. V blaznici Steinhof bo treba plačevati za njo na leto 8000 K.

— **Proti obsodbi bivšega ministra** Nasija so njegovi zagovorniki vložili ničnostno pritožbo.

— **Predsednik banalnega sodišča** na Hrvaškem je postal dosedanji podpredsednik Vladimir Mažuranić.

Razne stvari.

* **Hrvat v Ameriki obsojen na vešala.** Iz Steeltona, Pa., se poroča, da je tamošnje porotno sodišče obsodilo Hrvata Petra Čelopa v smrt na vešalih, ker je bil pronađen krivim umora v prvem redu. Umoril je namreč svojega lastnega rojaka Stjepana Kosiča istotam, in sicer v ljubosumnosti. Oba Hrvata sta se v Steeltonu zaljubila v dekle Marijo Kalič in oba sta se hotela z njo poročiti. Kaličeva se je naposled odločila za Kosiča, s katerim se je končno tudi poročila. Čelop tega ni mogel preboleti in tako je dne 9. decembra m. l. prišel v Kosičovo stanovanje, kjer je Kosičovo ženo prosil, naj z njim beži in naj ostavi svojega moža, s katerim je šele deset dni bila poročena. Ker mlada žena tega ni hotela storiti, je lopov odšel enostavno v sobo, kjer je Kosič spal, in ga takoj ustrelil v srce, tako da je nesrečnik na mestu umrl. Morilec je nato bežal, toda še isti dan so ga prijeli in odvedli v zapor v Harrisburgu. Morilec je star 23 let in je analfabet, vendar mu pa to niso prištevati kot olajševalno okolnost in državno pravdnštvo ga je opisalo kot pravega divjaka, kateri ne bi smel živeti v civilizirani deželi. Porotniki so ga po posvetovanju, ki je trajalo le 25 minut, spoznali krivim umora v prvem redu in sodišče je morileca obsodilo v smrt na vešala.

* **Papirja bode sčasoma zmanjkalo za novine!** Razni listi zadnjih dni poročajo, da se za knjige in dnevno časopisje v Ameriki porabi toliko papirja na leto, da ne bode v teku 30 do 40 let v Zedinjenih državah nobenega za fabricacijo papirnih izdelkov godnega drevesa več dobili. Kakor je sploh znano, izdelujejo papir iz rastlinskih celuloz (vlaknen) in da so ga delali pred nedavnim časom izcuunj in slame, kar pa je zelo drago. Dandanes se izdeluje bel papir, potreben za časnike in knjige iz drevesnih (jelovih) vlaken ali celuloze. Neki ameriški list javlja, da izhaja v Ameriki na leto toliko in tako obsežnih tednikov, da bi njih papirnat material zado-stoval za 5 do 6 milijonov knjig. In na podlagi tega računa so Amerikanci mnenja, da bodo v 30 do 40 letih zginili vsi ogromni gozdovi Zedinjenih držav, ako se bode papir porabljal v sedanji množini!!

* **Nevestina podveza.** Med nižjimi sloji v Parizu je nekam čuden običaj, pravzaprav šala, ki je nihče ne zameri. Pri ženitvanskim gostijih ukrade namreč prvi ženinov drug mladi nevesti podvezo z nogavice. Navadno je nevesta tako pametna, da nič ne opazi. Drugače pa je bilo na gostiji, ko se je nedavno poročila gospodična Pommier, hči gostilničarja v pariškem predmestju. Gostovanje je bilo v gostilni in vsi so že pili čez mero, med njimi tudi ženin. Ko je tedaj opazil, da je za to do-voščeni mladenič izginil pod mizo, narkar se je kmalu njegova mlada žena prestrašeno stresla ter zakričala, se ženin ni mogel premagovati, temuč je neusmiljeno osuval »podvezin-nega tatu« s črevlji v obraz, da mu je prebil nos ter mu izbil oko, da so

ga morali prepeljati v bolnišnico. Po moža pa je prišel policaj ter ga vkljub pretresljivi prošnji mlade ženske odvadel v zapor. Žalostna prva noč v zakonu!

* **Kako je nastal denar.** V Egiptu so najprej pričeli kovati srebrni denar. Ramzes III., ki je živel pred 3000 leti, je imel že bogato napolneno blagajno. Razmerno pozno sezna-li so se z denarjem Grki. Homerjevi junaki so kupovali po težini vina in rude. Istotako so tudi Rimljani pričeli primeroma pozno rabiti kovani denar, kajti šele leta 430 pred Kristom so spremenjene kazni v denar-ne globe, dočim so pred tem rabili v to svrhu ovce in goveda. Od Rimljanov so sprejeli kovani denar Germa-ni, in to pred kakimi 2000 leti. Prvi nemški knez, ki je pričel kovati denar, je bil kralj Klodyk, no, na nje-govem denarju so bile še glave rim-skih cesarjev. Šele njegovi nasledni-ki so pričeli kovati nove s svojimi slikami. V početku so kovali denar gospodarije dežele, ali ko je pričela padati njihova oblast, so kovali denar poedini velikaši in tudi mesta. Vsak grof, vsak samostan, vsako me-sto je imelo svoj denar, in tako je prišlo, da je bilo že v 16. stoletju v nemškem cesarstvu tisoče vrsti denarja. Na Angleškem je imel denar državni grb. Ime ducat prihaja od italijanskega »duccata«, ki ga je dal kovati Roger II. sicilijanski v prvi polovici 12. stoletja kakor vojvoda Apulije; po vojvodi »duca« nazivani so novi dukati. Fortinti imajo svoj izvir od Florence. »Fenig« prihaja od keltske besede pen (glava). V Pragi kovani novci se je latinski zval »grossi pragenses«, odkoder je nastala češka beseda »gros«, ki so jo sprejeli tudi Nemci. Mesto Hall je kovalo polufenige, ki so se imeno-vali »halleri« in »helleri«. »Marke« je pričelo najprej kovati mesto Koln, s čemer se je hotelo določiti pr-votno stalno težino plemenite kovine. Ime »krona« prihaja iz Angleške, kjer so početkom 16. stoletja pričeli kovati srebrni denar, na katerem je bila označena krona.

* **Najstarejši ženin.** K mestne-mu klerku v New-Yorku je prišel ne-ki star zamorec z mlado zamorko, kjer je naprosil zase in svojo izvo-ljenko dovolitev za ženitev. Klerk ga je vprašal: »Kako vam je ime?« — »William Brooks Mason,« se je gla-sil odgovor. — »Koliko ste stari?« — 137 let! Klerku je vsled strahu padlo pero iz roke, toda zamorec je stavil: »Jaz govorim resnico, Mister. George Washington sem dobro po-znal in nekoč sem mu držal celo nje-govega konja, za kar mi je dal na-pitnino. Moj oče je bil star 242 (dve-stodvainštirideset) in moj stari oče 243 (dvestotriinštirideset) let; vsled tega upam, da bodem tudi jaz toliko časa živel.« Dovolitev za ženitev je takoj dobil in alderman James J. Smith ju je poročil.

* **Strašne ječe.** Državni zapor v Buhari (Osrednja Azija) so pod emirovo palačo. Ti zaporji so gro-zovite mučnice, ker so polni kač, pod-gan, škorpionov itd. Zaporji so prav-zaprav globoke jame brez svetlobe in brez zraka. Kaznjence spuščajo v nje po vrvi, istotako jim spuščajo hrano po vrvi. Ako je katera jama brez jetnika, mečejo v njo kose si-rovega mesa, da ima golazen hrane. Dvakrat na mesec privedejo jetnike iz zaprov na dvorišče, kjer jih emir sodi. Tu se odloči usoda: ali svoboda, ali nagla smrt. Tistim pa, ki jih emir niti ne pogleda, odrežejo la-se ter jih spuste zopet v ječo, a to pot za večno.

* **Zverski mož.** V Parizu je pri-jela policija tajnika tehnične šole, Liza, ker se je izvedelo, da je imel ženo in otroke 18 mesecev zaprte. Lizo je zahteval od žene, naj učini samoumor, preje pa da mora podpi-sati potrdilo, ki bi mu kasneje služi-lo v dokaz, da on ni nič kriv njene smrti. Ker ga ona ni hotela ubogati, ji je zapretel z usmrčenjem. Živeč v strahu se je končno sprijaznila z mi-slijo, da se sama usmrti, zato se je vrgla skozi okno, a je dobila le maj-hne poškodbe. Mož jo je nato zaprl in imel zaprto 18 mesecev kakor tudi otroke.

* **Čudna verska sekta na Rus-kem.** Zadnje čase so se na Ruskem zelo razvile verske sekte. Posebno agilna je sekta Ivanistov, ki sestoji iz pristašev znanega kronštatskega metropolita Ivana. Ivanisti hodijo po tavrskih vaseh, pridigujejo nove nauke ter dajejo sliko metropolita kmetom poljubljati. Za novo vero delujejo med moškimi takozvane »častite sestre«, ki se zelo svobodno in malo častno družijo s kmečkimi fanti, da si na ta način pridobe med njimi pristašev za novo sekto. Ivanovi »apostoli« spreobračajo le — žen-stvo.

* **Redar vodja sleparjev.** V Budimpešti je zbral neki redar več sum-ljivih agentov ter sestavil iz njih veliko sleparsko družbo. Agentje so hodili po deželi ter poizvedovali za bogatimi in duševno omejenimi kme-

ti. Vsaki taki žrtvi so pripovedovali, da se v določen hiši v Budimpešti dobi za stotak pravega denarja iz-vrstno ponarejen tisočak, ki ga ni-hče ne loči od pravega. Označena hi-ša je bilo redarjevo stanovanje. Kadar je prišel kak tak zapeljavec v Budimpešto, sprejel ga je agent v stanovanju ter mu začel odštevati »ponarejeni« denar. Med tem pa je redno vstopil redar ter zaplenil v imenu postave pravi in ponarejeni denar, a opeharjeni je moral biti ves-el, ako je smel pobegniti. Končno je sleparje le doletela roka pravice.

* **Cigan — pesnik.** Najoriginal-nejšega pesnika ima Angleška v ose-bi Cigana Barelay. Pesnik dela pre-cej dobre popularne verzice ter piše kratke anekdote, ki so tiskane v ma-lih snopičih na slabem papirju. Te snopiče razvaja Cigan na svojem vo-zičku sam po celi deželi ter jih pro-daja na veselicah, gostijah, sejmi-h itd. Na ta način je v enem letu raz-prodal 75.000 izvodov, tako da je do-biti njegove pesmi v najrevnejši ri-biški koči. V knjigotržnicah se nje-govih knjig sploh ne dobi. Kdor mu odkupi več zvezkov, ima pravico za-htevati, da mu avtor napravi povrh še kakšno pesmico za vsako priliko.

Književnost in umetnost.

— **Muzikalije »Glasbene Matice«.** »Savremenik«, znameniti mesečnik društva hrvaških književ-nikov, prinaša v februarjevi številki letošnjega leta obširno strokovno oceno zadnjih muzikalij »Glasbene Matice« iz peresa A. Dubroniča. Oce-njevalec-strokovnjak je poln navdu-šenja o tej zbirki, da piše med dru-gim: »Naša slovenska brača mogu da s največjim ponosom motre rad svoje »Glasbene Matice«. Ovom zbir-ko ona poklanja rodu svome 34. svesku zbornik partitura, kvantitet, s kojim se cjelokupna naša (hrvat-ska) glazbena literatura ne može da omjeri.« In ker »Glasbena Matica« sprejema v svoje zbirke tudi hrvaške in srbske kompozicije, da s tem de-janski goji jugoslovansko vzajem-nost tudi na glasbenem polju, piše A. Dubronič dalje: »S osobitim prizna-njem treba istaknuti, kako uprava toga uglednog društva ne samo što širom otvara vrata komponistima bratskih jugoslovanskih plemena, nego, da im pače, gdje pravda to ište, daje čak i prednost pred svojim za-sluznim domacim trudbenicima.« Na kncu pa piše: »Redakciju je veoma uspjele zbirke rukovodio zaslužni slovenski glazbenik Matej Hubad, pa; jer je izborom kompozicija do-kazao duboki umjetnički osjećaj, istančan ukus i oštar i ispravan kri-tični sud, neopporivo je, da dobar dio zasluga oko ovoga uspjeha ide upra-vo njega.«

Vse tu naznanjene knjige in li-sti se dobivajo v »Narodni knjigar-ni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Telefonska in brzojavna poročila.

Obšinske volitve v Gor. Logatcu.

Gornji Logatec 11. marca. Kle-rikalni naval pri občinskih volitvah je bil silno velik, vendar je sijajno zmagala narodno-napredna stranka.

Gornji Logatec 14. marca. Pri občinskih volitvah je v vseh treh razredih zmagala narodno-napredna stranka! Živel napredni volilci!

Končni rezultat volitev v splošni skupini na Gorškem.

Gorica 11. marca. Končni re-sultat deželnozbornih volitev v splošni skupini je tale: dr. Franko 12.944, Alojzij Strekelj 12.868, Anton Križnič 12.891, dr. Brezelj 12.151, dr. Pavletič 12.141 in Al. Fon 12.204 glasov. Napredni kandidati so torej zmagali z večino 740 gla-sov, oziroma ako se prišteje 67 gla-sov, ki jih je klerikalna volilna ko-misija v Dornbergu protipostavno proglasila za neveljavne, 807 glasov.

Gorica 11. marca. V tolminskem okraju so dobili napredni kandidati 2732, klerikalni pa 4040 glasov, v goriški okolici naprednjaki 6595, kle-rikalci 6632, v sežanskem okraju pa naprednjaki 3582, klerikalci pa 1512. V tolminskem okraju so ostali na-prednjaki v manjšini za 1308 glasov, v goriškem okraju pa 37, dočim so dobili v sežanskem okraju 2080 glasov večine. Napredno zmago v splošni skupini je torej odločil vrli sežanski okraj.

Ožje volitve v kmetški skupini na Gorškem.

Gorica 11. marca. Dasi že ni poročil o rezultatu volitev iz raznih občin, vendar se je nadejati, da prodreta pri ožji volitvi oba napredna kandidata — Ob-ljubek v goriški okolici, Juretič pa v tolminskem okraju.

Gorica 11. marca. Do polu 3. popoldne je znan izid volitev v teh-le občinah v goriški okolici:

Obiljubek	Berbuž
Črniče	28
Št. Florijan	23
Ločnik	18
Opatje selo	25
Podgora	24
Prvačina	38
Ročinj	42
Vogersko	15

Iz tolminskega okraja je znan izid edino iz občine Žaga, kjer je dobil naprednjak Juretič 53, kleri-kalec Kosmač pa 1 glas.

Gorica 11. marca. Ob polu 4. pop. Do sedaj so znani rezultati iz teh-le občin:

Šmarje	Obiljubek	Berbuž
Solkan	37	27
Renče	19	25
Št. Andraž	58	23
Ajba	4	24
	17	26

V Cerknem je dobil klerikalni kandidat 180, naprednjak Juretič 80 glasov.

Gorica 11. marca. Ob 1/4. pop. Dosedaj je dobil naprednjak Ob-ljubek 456 glasov, klerikalec Berbuž pa 448 glasov. Zmaga naprednega kandidata Ob-ljubka je zagotovljena.

Laška pravna fakulteta.

Dunaj 11. marca. Italijanski aka-demiki dementujejo vest, da bi se bil zadrski župan dr. Ziliotto pri vladi zavzemal zato, da bi se laška pravna fakulteta ustanovila v Zadru, in da bi bil v to svrhu ponudil vladi potrebno poslopje za fakulteto. Dr. Ziliotto in dež. poslanec Ghiglinovich sta intervenirala na Dunaju samo radi izklopnega vprašanja.

Predsednik češke akademije umrl.

Praga 11. marca. Danes zjutraj je umrl v 77. letu predsednik Fran Josipove akademije član gosposke zbornice Hlavka.

Vseučiliščno vprašanje na Mo-ravskem.

Brno 11. marca. »Lidove No-vine« javljajo, da je imel baron Beck večeraj z nemškimi poslanci konferenco, na kateri se je razprav-ljalo o ustanovitvi češke univerze na Moravskem. Češki minister - rojak Prašek je prišel v isti zadevi danes v Brno, jutri pa se odpelje v Olomuc.

Obsojeni Slovaki zaradi krvopro-litja v Černovli.

Ružomberk 11. marca. Zaradi dogodkov v Černovli, kjer so madžar-ski oblastniki izzvali znano krvopro-litje, v katerem je padlo toliko ne-dolžnih slovaških žrtev, obsojenih je zopet mnogo Slovkov na več let ječe »zaradi hujškanja proti madžar-ski narodnosti.« Sestra župnika Hlin-ke, Ana Hlinka, je obsojena na 3 leta težke ječe, češ da je povzročila huj-skanje, 3 »vodje« so obsojeni vsak na 2 leti, 2 vsak na 1 in pol leta ječe, 11 jih je dobilo po eno leto, 8 po 8 mesecev, 15 po 6 mesecev, vsi pa na triletno zrgubo vseh državlj-an-skih pravic. Le 6 jih je bilo oprošče-nih. Take brezobzirne krivice so zmožni le Madžari!

General Stesselj.

Petrograd 11. marca. General Stesselj je prošil z ozirom na oma-jano zdravje za pomiloščenje. Kakor se zatrjuje, bo car ugodil njegovi prošnji.

Oropani denarni zavod.

Ašljabad v Kavkazu 11. mar-ca. Roparji so vdrli v denarni zavod v Islandčini in odnesli 370.000 rub-ljev. Stražnike so umorili. O lopovih ni nobenega sledu.

Nameravan atentat na norveškega kralja.

Kristijanija 11. marca. Neki de-lavec je s puško 12 krat strelil pro-ti kraljevskemu gradu. Strelji so raz-bili več šip na gradu, ranili pa niso nikogar. Poliojia je delavca aretovala.

Kristijanija 11. marca. Delavec, ki je streljal na kraljevski grad, je šved in se piše Gren. Gren je streljal na grad iz daljave 300 metrov. Kral-ja ni bilo v gradu.

Isjava. *)

Ker g. Anton Trstenjak očita v izjavi, katero je poslal dne 7. marca 1908 v »Slov. Nar.« z naslovom »go-spodu dr. Vladimirju Ravniharju« gosp. Kajzeljevi, katere je sedaj last-nica nekaj mojega ortopedičnega zavoda, da se njegova hčerka ni pra-vilno zdravila v tem zavodu ker »brez uspeha«, usojam si to očitanje g. Trstenjaka zavrniti in je imeno-vati naravnost premišljeno sumnič-e-nje slovenskega zavoda, katerega lastnica ni sedaj slučajno v milosti g. Trstenjaka.

Kaj pa imata med seboj, to me ne briga in se tudi v to ne vmešavam. Vsak zdravnik mi bode pritrnil, da je mogoč viden uspeh pri količjak

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

zastarelem zakrivljenju hrbtenice stoprav po enoletnem, včasih šele po večletnem zdravljenju v zavodu. Še težje se pa doseže uspeh, ako zahaja otrok prve mesece zdravljenja tudi v šolo, ker v kolikor se v zavodu stanje hrbtenice zboljša, v toliko in še več se zopet pokvari v šoli vsled nepravil-nega sedanja otroka.

Ko je g. Trstenjak pripeljal otroka k meni v ordinacijo, sem mu vse to razložil in mu tudi naravnost izjavil, da mu ne morem določiti ter-mina, v katerem se bode hrbtenica njegove hčerke poravnala, ker je si-gurna določitev sploh nemogoča.

Otrok prihajal je v zavod skozi štiri mesece, vsak dan po eno uro; obenem hodil je pa tudi v šolo, kjer je moral sedeti gotovo več ur dnevno. V zavodu storilo se je vse, kar je v ta-kem slučaju potrebno in mogoče; Kajzeljeva je vsa moja navodila iz-vrševala vestno.

Prepričan sem, da bi se bil poka-zal čez čas tudi uspeh. Toda čez 4 mesece vzel je g. Trstenjak otroka iz zavoda, ne da bi se bil kaj poprej oglasil pri meni kot nadzirajočem zdravniku, ter mi povedal svoje mo-goče pomisleke. Čul sem le, da je nje-gova gospa vprašana, zakaj je otroka vzela iz zavoda izjavila, da nima zdravljenje v zavodu nobenega uspe-ha. No, na to nisem hotel reagirati, ker imam svojo sodbo o ženskem go-voričenju in ker nisem eden tistih, ki se štejejo med »kavalirje«, zraven pa napadajo za slovensko stvar zaslužne ženske javno po časopisju.

Sedaj nastopil je pa v svoji jezi napram g. Kajzeljevi še tudi g. Tr-stenjak sam v časopisu, kjer očita g. Kajzeljevi direktno, meni pa, kateri sem kot zdravnik nadziral zdravlje-nje indirektno »neuspeh zdravlje-nja«.

Jaz pa moram to sumničenje od-ločno zavrniti in izjavljam, da je »neuspeha« kriv g. Trstenjak sam, ker je vzel otroka pregodaj iz zavo-da. Ako mu je bilo pa zdravljenje (20 K mesečno) predrago, naj bi bil pa to tudi naravnost povedal. Da je zdravljenje v zavodu gosp. Kajzelje-ve dražje kot v konkurenčnem nem-škem zavodu je pa popolnoma umlji-vo, ker v tem zavodu pregleda zdrav-nik otroke vsaj dvakrat na teden in so te zdravniške vizite zaračunane v mesečnini. Pri nemškem zavodu se pa mora za zdravniške preglede pla-čati posebej.

Toliko sem moral odgovoriti jav-no g. Trstenjaku, čigar očividni na-men je bil škodovati ugledu sloven-skega zavoda, katerega lastnica je slučajno v nemilosti pri g. Trste-njaku.

Nazadnje pa še prosim g. Trste-njaka, da naj v prihodnje raje opusti vsako kritiziranje zdravniških »uspehov« ali »neuspehov«, ker o teh on čisto nič ne razume, in ker sem mnenja, da so časi že minuli, v kate-rih je smela vsaka konjederka kriti-zirati delovanje zdravnikov.

Dr. Ivan Oražen.

Gospodarstvo.

— **Dobavni razpis.** C. in kr. vojno ministrstvo je naznanilo trgov-ski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da si namenava dobavo perila in šlap za bolnice za leto 1908 po javni kon-kurenci zagotoviti. Pismene ponudbe je najkasneje do 21. aprila t. l. 10. ure dopolne vložiti in sicer za do-bavo v monturno skladišče št. 1 pri c. in kr. intendanci 2. voja na Du-naju in za dobavo v monturno skla-dišče št. 2 pri c. in kr. intendanci 4. voja v Budapešti. Dobavni razpis je v pisarni trgovske in obrtniške zbor-nice v Ljubljani na vpogled.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imeno-vati bolesti utešujoče, mišice in živce krep-čujoče, kot mazilo dobro znano »Mollovo francosko žganje in sol«, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena ste-klenci K 1-90. Po poštnem povzetju razpo-ljijo to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJ, Tuchauben 9. V zaloga po deželi je izrecno za-htevati MOLL-ov preparat, aaznamovan s varstveno znamko in podpisom. 2 35-4

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana
Tanno-chinin tinktura
za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodoma 1 krona. Razpošlja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medio. mil, medicinal. vin, specialit-tet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod l. t. d.

Dož. lekarna Milana Lousteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novoizgrajenega Fran Jožičevega
jubil. mesta. 25-10

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda.
 Josip Ažman, nadučitelj v Breznici K 10.—, mesto venca na krsto prijatelju Egidiju Jegliču, posestniku na Selu pri Zirovnici. — Ant. Milavc v Dolenji vasi pri Cerknici K 10.—, mesto venca na krsto gosp. Adolfu Perko v Cerknici. — Gosp. Fran Turnšek v Prekopi na Vranskem K 6.—, katere je napravil pri prijateljskem sestanku v gostilni pri Jenčevu v Prekopi. — Gosp. Fran Planinec, revident juž. žel. v Ljubljani K 10.—, mesto venca na krsto blag. gospe Franji Stelanc, soproge nadzorovnika juž. žel. v Zagrebu. Skupaj K 36.—. Srčna hvala! — Živel!

Za „Učiteljski konvikt“. Gosp. Milan Guštin in Guštin sen. v Metliki K 10.—, mesto venca na krsto ljubemu sorodniku nadučitelju Gregorcu. — G. Zinka Bole in Angela Janša, učiteljici iz Domžal in Jarš 4.— z besedilom: »Nazaj par kron Sokolija« — Nekdo je naju hotel kaznovati, — a sebi dal najlepši pečet! — Skupaj K 14.—. Srčna hvala! — Sveto smo izročili gosp. J. Dimniku.

Za Trubarjev spomenik. G. Ludovik Spilar v St. Petru na Krasu K 5.—, katere je nabral v gostilni pri »Zvezdi« v St. Petru veseli družbi. — Živel darovalci!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 3. marca: Helena Mohar, posest. 62. Karlovska zemlja 5. V sled raka. — Metoda Lotrič, tramvajskega voznika hči, mes. lirske ulice 21. Življenske slabosti.

Dne 6. marca: Fran Perko, delavec 70 l. Radeckega ceste 11. — Marija Porenta, gostija, 83 let. Strelške ulice 16. Ostarelost.

Dne 7. marca: Vladimir Kušar, zasebnega uradnika sin, 8 let. Sv. Petra cesta 50. Srčna hiba. Doroteja pl. Milost, uradnikova vdova, 68 let. Miklošičeva cesta 5. Morbus Brighti. — Anton Gostiša, delavec, 83 let. Radeckega ceste 11. Ostarelost.

Dne 8. marca: Henrik Klanšek, delavec sin, 20 mes. Strelške ulice 15. jetika.

Dne 9. marca: Karel Trtnik, gostjač, 83 let. Japljeve ulice 2. Ostarelost. — Marija Letnar, kajzarjeva hči, 50 let. Radeckega ceste 11. Prirojena bebost in črevesni katar.

Borzna poročila.

Ljubljanska
 Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 11. marca 1908

razloženje papirja	Dinar	Blago
majska renta	98 10	98 30
srebrna renta	99 90	100 10
avstr. krona renta	97 95	98 15
zлата	116 95	117 15
ogrška krona renta	94 40	94 60
zлата	112 35	112 55
posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
posojilo mesta Split	100 10	101 10
Zadar	99 85	100 85
bos.-herc. železniško	98 85	99 85
posojilo 1902	97 95	98 95
česka dež. banka k. o.	97 95	98 95
z. o.	99 50	100 50
zast. pisma gal. dež.	103 —	104 —
hipotečne banke	99 —	100 —
pešt. kom. k. o. z	98 —	99 —
10% pr.	99 25	100 25
zast. pisma innerst.	98 —	99 —
hranilnice	99 25	100 25
zast. pisma ogr. centr.	98 50	99 50
dež. hranilnice	99 75	100 75
z. pis. ogr. hip. ban.	99 75	100 75
obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	99 75	100 75
obl. česke ind. banke	99 75	100 75
prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 75	100 75
prior. dolenskih žel.	99 75	100 75
prior. juž. žel. kup. 1/2%	298 75	300 75
avstr. pos. za žel. p. o.	99 10	100 10

Srečke.		
od 1. 1860/4	150 50	154 50
od 1. 1864	262 75	267 75
tizske	149 75	153 75
zem. kred. I. omisije	273 —	279 —
II.	271 50	277 50
ogrške hip. banke	247 50	253 50
srbske a frs. 100 —	101 50	107 50
turške	188 35	189 35
Srečke	22 —	24 —
reditne	454 —	464 —
emške	111 —	—
krakovske	106 50	112 50
ljubljanske	64 75	68 25
avstr. rdeč. križa	51 75	53 75
ogr.	28 75	30 5
adolfove	68 —	72 —
alcburške	220 —	230 —
dunajske kom.	509 —	519 —
Dolinske		
žne železnice	150 75	151 75
žne železnice	673 —	674 —
avstr.-ogrške banke deln.	1717 —	1726 —
avstr. kreditne banke	644 25	645 25
ogrške	774 50	775 50
živnostenske	240 —	242 —
remogokop v Mostu (Brüx)	737 50	739 —
Alpinski montan	655 25	656 25
praške žel. ind. dr.	2653 —	2663 —
Alma-Murányi	540 50	541 50
trboveljske prem. družbe	263 50	266 50
avstr. orožne tovr. družbe	555 —	560 —
česke sladkorne družbe	155 —	157 —

Valute.		
kr. cekin	11 35	11 39
franki	19 10	19 13
marke	23 50	23 56
vereigns	24 04	24 10
marke	117 60	117 80
bankovci	95 75	96 —
bankovci	2 51	2 52
bankovci	4 84	5 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 11. marca 1908.		
Termin.		
šenica za april	za 50 kg K	12 09
šenica za oktober	za 50 kg K	9 87
šenica za april	za 50 kg K	10 76
šenica za maj 1908	za 50 kg K	6 67
šenica za april	za 50 kg K	7 86

Meteorološko poročilo.

Uradna nad. merjenj 906. Srednji arčni tlak 786.9 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9. sv.	726.6	0.9 sl. svzhod		oblačno
7. sv.	726.7	—0.4 sl. sjahod		
2. pop.	725.9	3.8 sv. vzjvzh. del. jasno		

Srednja dnevna temperatura: 3.0° noč: 1.27°. — Padavina v mm 30.0.

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvili iz lepakov.

Dunajska cesta

nasproti kavarni „Evropa“

898

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastoni).

Inženir - hidrotekt

3664-39

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice šte. 4.

Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — — — — — Rez. fond: 38.242.074 78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91.936.993 72 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseokoli slovensko-narodne uprave. Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni hiši na Gospodskih ulicah šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode ocenjuje takoj in najkrajše. Uživajo najboljši sloves, kadar posloje. Dovoljuje in čisto gotovo izplačuje podpora v narodni in občinskih ustanovah.

Ravnateljstvo trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani javlja tužno vest, da je mnogoletni društveni član, gospod

Peter Lassnik
 trgovec in posestnik

včeraj dopoldne v 77. letu starosti po dolgi bolezni v Gospodu zaspal. Pogreb bo v četrtek, 12. marca, ob 3. uri popoldne od hiše žalosti Wolfve ulice št. 1 na pokopališču pri Sv. Kristofu. Blagi pokojnik se priporoča prijazenemu spominu vseh n. n. društvenikov, kakor tudi vseh prijateljev in znancev. 904 Počivaj v miru!

V Ljubljani, 11. marca 1908.

Zahvala.

901

Povodom smrti našega preljubega soproga, oziroma očeta, tasta in brata, gospoda

Egidija Jegliča

izrekamo prav presrečno zahvalo pred vsem velenjenemu gospodu dr. Ignaciju Jelovšku za njegovo mnogoletno preljubenzivo požrtvovalnost, velečastitima gospodoma župnikoma Tomažu Potočniku in Iv. K. Trpinu, g. kaplanu za poslednjo tolažbo in krasen spreved, gospodu nadučitelju Josipu Ažmanu in gđ. učiteljicam. Zahvaljujemo se tudi slavni požarni brambji, sorodnikom, vsem darovalcem krasnih vencev, prijateljem in znancem od blizu in daleč za častno zadnje spremstvo, posebno še gospodom pevcev za ganljivo petje.

Žalajoča rodbina Jeglič-Kunaver

Treznoga, zanesljivega

strojnika

z daljšimi izpričevali sprejme predilnica PREBOLD pri Celju. 894-1

Lep črn pes

za stražo ali za šport, 5 mesecev star, se proda v Kolodvorskih ulicah št. 7. 892

Lepo posestvo

v dobro obiskovanem farnem kraju na Kranjskem, blizu železnice, lepa donosna posest, se proda pod jako ugodnimi pogoji. Pripravno za trgovca, mesarja, gostilničarja, trgovca z vinom, zalogo piva. 847-1 Vprašanja pod „Zlata jama“ na upravištvu „Sl. Nar.“

Pravi, pristni
 brinovec, borovničar
 in slivovko
 razpošilja po najnižji ceni in v vsaki množini

M. LAVRENČIČ
 žganjarna in destilarna v Spodnji Šiški pri Ljubljani. 903-1

V „Narodni kavarni“
 bode

Jutri, v četrtek, 12. marca
 velik

KONCERT

ljubljanske Društvene godbe.

Začetek ob 9. zvečer. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča
 FRANC KRAPEŽ
 kavarnar. 902

Namesto posebnega naznanila.

Podpisani naznanjajo globoko užalosteni bridko vest o smrti dragega soproga, očeta, tasta in starega očeta, gospoda

PETRA LASSNIK

trgovca, kuratorja Kranjske hranilnice in zemljiščnega posestnika

ki je po dolgem in težkem trpljenju, previden s tolažili sv. vere v 77. letu starosti blaženo zaspal v Gospodu. 893 Zemeljski ostanki dragega pokojnika bodo v četrtek, dne 12. marca ob 3. popoldne v hiši žalosti, Wolfve ulice št. 1 slovesno blagoslovljeni in nato na pokopališču pri Sv. Kristofu položeni v rodbinsko grobnico. Sv. zadušna maša se bode služila v petek, 13. marca ob 10. dopoldne v farni cerkvi Marijinega Oznanenja.

Ljubljana, dne 10. marca 1908.

Rodbina Lassnik
 Ljubljana.

Rodbina c. kr. gimn. ravn. Profta
 Celje.

Rodbina c. kr. notarja Hanassa
 Maribor.

Trgovski sotrudnik

star 24 let, več trgovine z mešanim blagom, posebno manufakture, vojašine prost, išče službe. Nastopi lahko takoj. 900-1 Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje
 daje najlepši blesk in ohranja usnje stanovitno. NIGRIN je zdravstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog. 809-2 St. Fernolent, Dunaj, c. in kr. dvor. dobavitelj. Napredaj povsod.

Vabilo
 glavni skupščini
 Elizabetne otroške bolnice
 ki bo
 v soboto, 14. marca 1908
 ob treh popoldne
 v magistratni dvorani.

DNEVNI RED:
 1. Zdravniško poročilo ravnatelja.
 2. Upravno poročilo.
 3. Volitev upravnega sveta in novih članov.
 4. O izpremenitvah načrta že v zadnjih glavnih skupščinah določenih pravil.
 5. Raznoterosti. 897 Upravni svet.

Razglas.

V konkurzno maso Katarine Budek v Kamniku spadajoča zaloga modnega blaga s prodajalnično opravilo v skupni cenilni vrednosti 1737 K 34 h se proda povprek brez jamstva za kakovost in množino blaga — ponudbenim potom. Ponudbe je vlagati pri upravniku konkurzne mase do opoldne 20. marca t. l. z varščino 200 K. Ponudbe se smejo do 28. t. m. odkloniti. Ponudnik, čigar ponudba se sprejme, mora v 8. dneh po prejemu obvestila, plačati kupnino v roke upravnika konkurzne mase, sicer zapade varščina v korist konkurzni mase. Ko je kupnina plačana, je blago prevzeti takoj. 880

Konkurzne mase upravnik:
 dr. ALOJZIJ KRAUT,
 odvetnik v Kamniku.

Proda se
 v prekrasni legi poleg kolodvora v Trliču lična novo zidana

hiša

s štiri stanovanji. Izdeluje se v hiši potrebnosti, ki se lahko prodaja vsak dan in bi bila za pridnega moža dobra eksistenca. Hiša je pripravna tudi za letovišče. Ponudbe pod „F. 37“ na upravištvu „Slov. Naroda“. 896-1

Soba

s posebnim vzhodom in hrano se išče do 15. marca 1908 pri boljši rodbini. Pismene ponudbe pod „Pavline“ 60. Ljubljana poste restante 876-3

Prodaj takoj 300 litrov žganja

lastnega pridelka, po zelo nizki ceni. Ličen, veleposesnik v Rihemberku na Goriškem. 590-8

Oskrbnica

se išče za majhno vilo v Vidmu pri Krškem, katera bi imela paziti na hišo in vrt proti brezplačnemu stanovanju v pritrilju obstoječ: iz dveh sob, velike kuhinje v solnčni legi, klet in kos vrta 854-1

Vila stoji blizu farne cerkve v Vidmu. Na stranko, katera ima več kot tri osebe, se ne bo oziralo. Več se izve pri g. Zd. Waschica v Ljubljani, Knaflcove ulice 5, III.

Prostovoljna prodaja

Ivan Novak iz Spodnje Šiške št. 23 bo svoje posestvo, katero obsega hišo, gospodarsko poslopje ob državni cesti, vrt, njive, travnike in gozde s površjem 20 oralov v petek, 20. marca t. l. ob devetih dopoldne na licu mesta prostovoljno prodajal skupno ali po kosih. 830-2 Plačilni pogoji ugodni.

Ugodna prilika

za nakup tega kar manjkal :: Na prodaj! „Ljubljanski Zvon“ 1881 — 1907, v liki novih izvodih; tudi posamezno. „Dunajski Zvon“ I. V. letnik. :: Nepopolni letniki in tudi posamezni mesečni zvezki se eventualno vzamejo v račun ali odkupijo. 810-4 Vprašanja na upravištvu „Slov. Naroda“ izrečno pod šte. 810.

Vinogradi naprodaj.

Blizu Maribora so takoj naprodaj 3 majhna vinogradska posestva, obsegajoča vsako približno 3 orale vinograda s sadovnikom in koščkom njive. Pri vsakem izmed teh posestev je hiša. Zadnja cena za vsako posestvo okoli 5000 K. 318-8 Natančnejša pojasnila daje uredništvo „Narodnega lista“ v Celju.

Premog in drva

prodaja po najnižjih cenah
 M. Bucher
 Kolizej št. 130
 Telefon št. 259.
 in sicer: 525-9

50 kg Ia trboveljskega premoga v kosih K 1 60
 50 kg kočevskega premoga v kosih K 1 20
 50 kg orehovnega premoga K 1 20

